

Dječji vrtić "Veseli kutak"
Klanci 1, 21311 Stobreč
OIB: 96444072282
Telefon/fax: 021/326-200
web stranica: <http://www.vrtic-veseli-kutak.hr>
e-mail: dvveselikutak@gmail.com

KLASA: 601-06/23-01/01
URBROJ: 2181-232-01-23-01

Na temelju članka 21. stavka 2. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23) i članka 18. Statuta Dječjeg vrtića „Veseli kutak“, Upravno vijeće Dječjeg vrtića „Veseli kutak“ u Stobreču na 7. sjednici održanoj 29.09.2023. godine, KLASA: 029-01/23-01/01 i URBROJ: 2181-232-01-23-07 na prijedlog ravnateljice, prethodno usuglašenog na Odgajateljskom vijeću održanom 28.09.2023.g., KLASA: 029-02/23-01/01 i URBROJ: 2181-232-01-23-07, usvojilo je

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA
Dječjeg vrtića “*VESELI KUTAK*” u Stobreču
za pedagošku godinu 2023./2024.

Ravnateljica
Antonela Pjevac, odgajateljica

Stobreč, rujan 2023.g.

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA	3
1.1. VIZIJA USTANOVE.....	5
1.2. MISIJA USTANOVE.....	5
1.3. ORGANIZACIJSKI UVJETI.....	6
2. MATERIJALNI UVJETI RADA	11
2.1. SIGURNOSNO-TEHNIČKI UVJETI.....	11
2.2. PROSTORNI UVJETI.....	11
2.3. POTICAJI ZA RAD.....	12
2.4. FINANCIRANJE PROGRAMA.....	13
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	15
3.1. PLANIRANJE I PRAĆENJE OČUVANJA ZDRAVLJA DJETETA.....	15
3.2. OSIGURAVANJE PRAVILNE PREHRANE U VRTIĆU.....	16
3.3. OSIGURAVANJE HIGIJENSKIH UVJETA U VRTIĆU.....	16
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	17
4.1. BITNE ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA.....	18
4.2. UVJETI ZA RAZVOJ I UČENJE.....	21
4.3. PROGRAM PREDŠKOLE.....	27
4.4. POSEBNI CJELODNEVNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA.....	31
4.5. RAD S DJECOM S POSEBNIM POTREBAMA.....	37
4.6. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA.....	37
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE	39
6. SURADNJA S RODITELJIMA	42
7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	43
8. VREDNOVANJE PROGRAMA	45
9. GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA RAVANTELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA	49
9.1. GODIŠNJI PROGRAMA RADA RAVNATELJICE.....	49
9.2. GODIŠNJI PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE PEDAGOGINJE.....	54
9.3. GODIŠNJI PROGRAM RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE.....	62

1. USTROJSTVO RADA

Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića „Veseli kutak“ u Stobreču usklađen je s važećim zakonskim aktima kojima se regulira rani i predškolski odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj:

1. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23),
2. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10),
3. Konvencija o pravima djeteta (2001.)
4. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
5. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.),
6. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
7. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

Budući je osnovna zadaća programa osiguranje optimalnih uvjeta za cjelovit razvoj djeteta, sukladno tome program usklađujemo prema specifičnim polazištima Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, tj. navedenim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije rada u vrtiću. Osnovu za planiranje odgojno-obrazovnog procesa u ustanovi nalazimo u ciljevima, načelima i vrijednostima:

➤ **Specifični ciljevi:**

- a) osiguravanje dobrobiti za dijete: osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit
- b) poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece
- c) razvoj kompetencija:
 - komunikacija na materinskome jeziku
 - komunikacija na stranim jezicima
 - matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
 - digitalna kompetencija
 - učiti kako učiti
 - socijalna i građanska kompetencija
 - inicijativnost i poduzetnost
 - kulturna svijest i izražavanje

❖ *razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.*
- d) ostvarivanje prava djece na jednake šanse, jednakih prava za sve.

➤ **Specifična načela**

1. Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa

- načelo koje podrazumijeva prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje

2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

- načelo koje ističe roditelja kao nezaobilaznog partnera i aktivnog sudionika u oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa, te pružanje podrške za specifične potrebe roditelja, kao i osnaživanje u roditeljskim kompetencijama, te zajedničko senzibiliziranje lokalne i šire društvene zajednice za potrebe ustanove

3. Osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

- načelo koje promiče kvalitetnu suradnju svih razina odgojno-obrazovnog sustava, što podrazumijeva njihovu spremnost i pripremljenost za primjereni prihvata djeteta i podršku u kontinuitetu njegovog razvoja, odgoja, učenja i življenja

4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

- načelo koje potiče cjeloživotno učenje - kontinuirano educiranje djelatnika u cilju jačanja njihovih profesionalnih kompetencija, suradničkog ozračja i (su)konstruiranja okruženja za optimalan rast i razvoj djeteta.

➤ **Vrijednosti humanističkog nasljeđa:**

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost.

1.1. Vizija ustanove

(Su)konstruiranje procesa utemeljenog na interaktivnoj pedagogiji koji je usmjeren na aktivno sudjelovanje svakog djeteta, te na ravnopravnoj komunikaciji i razmjeni misli, ideja i stvaralaštva svih dionika odgojno-obrazovnog procesa.

“Osvještavanje i podržavanje uloge djeteta kao *timskog igrača* u utakmici djetinjstva.“

1.2. Misija ustanove

Kontinuirano osvještavanje implicitne pedagogije odraslih dionika procesa koje vodi ka boljem razumijevanju djetinjstva i djetetova identiteta u cijelosti s ciljem promicanja vjere u dijete kao kompetentnog i sposobnog bića.

1.2.1. Strategije unapređenja odgojno-obrazovnog procesa

1. Unapređenje i oblikovanje poticajnog okruženja u funkciji igre i učenja djece

- *stimulativno okruženje s obzirom na prostor, poticaje i ozračje*

2. Unapređenje odgojno-obrazovnog procesa kroz projektno planiranje / akcijsko istraživanje

- *oblik integriranog kurikuluma, koji sadrži istraživanja, izražavanja, rasprave djece i s djecom kroz uporabu različitih simboličkih jezika*

3. Praćenje, procjenjivanje i planiranje procesa učenja djeteta uvažavajući njegove prirodne potencijale: talente i stilove učenja

- *sustavnim promatranjem djece i drugim strategijama praćenja i procjenjivanja, stvarati kratkoročne i dugoročne planove koji uključuju interese i potrebe svakog djeteta i grupe djece i koji su istovremeno i podrška i izazov za njihova buduća postignuća.*

4. Kontinuitet profesionalnog i osobnog razvoja stručnih radnika

- *refleksije o vlastitoj praksi, suradnja s kolegama, entuzijazam za cjeloživotno učenje*

5. Aktivno uključivanje roditelja i šire društven zajednice u odgojno-obrazovni proces

- *promicanje djelotvorne interakcije između obitelji, vrtića i zajednice, potiče razumijevanje zajedničke odgovornosti za odgoj, obrazovanje i budućnost djece.*

1.3. Organizacijski uvjeti

Dječji vrtić "Veseli kutak" u Stobreču organizira svoj rad u matičnom objektu na adresi Klanci 1 i područnom objektu na adresi Stepinčeva 48, Stobreč.

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" u Stobreču, tijekom redovitog radnog vremena, ostvarivat će se:

1. Redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi (od navršene 1.g. do 7.g. života) koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim interesima i sposobnostima
2. Program predškole, kao integrirani dio redovitog programa odgoja i obrazovanja djece pred polazak u osnovnu školu, na koji je suglasnost dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.)
3. Posebni cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika, na koji je suglasnost dalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja (studeni 2020.g.).

U pedagošku godinu 2023./2024. upisano je ukupno stotinu šezdeset četvero (164) djece u sedam (7) dobno mješovitih odgojno-obrazovnih skupina:

- dvije (2) jasličke mješovite odgojno-obrazovne skupine desetosatnog boravka
- tri (3) vrtićke mješovite odgojno-obrazovne skupine redovitog desetosatnog boravka
- dvije (2) vrtićke mješovite odgojno-obrazovne skupine posebnog programa ranog učenja engleskog jezika desetosatnog boravka.

1. Tablica: Strukture odgojno-obrazovnih skupina i raspored odgajatelja po skupinama u objektu na adresi Klanci 1, Stobreč

VRSTA/ TRAJANJE PROGRAMA	ODGOJNO-OBRAZOVNA SKUPINA	DOB/ BROJ DJECE	ODGAJATELJICE
redovni program 10-satni boravak	<i>jaslička odgojno-obrazovna skupina</i>	od 1. do 3.g. 18 djece	Žanina Tabak-Šumilin i Katarina Mlikota
redovni program 10-satni boravak	<i>mješovita vrtićka odgojno- obrazovna skupina „VALIĆI“</i>	od 3. do 7.g. 25 djece	Snježana Čović Vlatka Tomić
redovni program 10-satni boravak	<i>mješovita vrtićka odgojno- obrazovna skupina „RIBICE“</i>	od 3. do 7.g. 26 djece	Viktorija Šakić Angela Ćurić
posebni program ranog učenja engleskog jezika 10-satni boravak	<i>mješovita vrtićka odgojno- obrazovna skupina „ŠKOLJKICE“</i>	od 3. do 7.g. 26 djece	Ana Vidošević Petra Križan
posebni program ranog učenja engleskog jezika 10-satni boravak	<i>mješovita vrtićka odgojno- obrazovna skupina „VESELI MORNARI“</i>	od 3. do 7.g. 25 djece	Jelena Maršić Ignacija Eremut

2. Tablica: Strukture odgojno-obrazovnih skupina i raspored odgajatelja po skupinama u objektu na adresi Stepinčeva 48, Stobreč

VRSTA/ TRAJANJE PROGRAMA	ODGOJNO-OBRAZOVNA SKUPINA	DOB/ BROJ DJECE	ODGAJATELJICE
redovni program 10-satni boravak	<i>jaslička odgojno-obrazovna skupina „PAČIĆI“</i>	od 1. do 3.g. 18 djece	Smiljana Komić Ana Juras
redovni program 10-satni boravak	<i>mješovita vrtička odgojno- obrazovna skupina „PČELICEI“</i>	od 3. do 7.g. 26 djece	Radmila Ruščić Ivana Listeš Smodlaka

Ukupan broj upisane djece je stotinu šezdeset četvero (164), od kojih je stotinu i dvadeset (120) djece raspoređeno u matični objekt na adresi Klanci 1, Stobreč, a četrdeset četvero (44) djece u područni objekt na adresi Stepinčeva 48, Stobreč.

Od ukupnog broja djece trideset i četvero (34) je novoupisane djece, ukupno devetnaest (19) u jasličkim i petnaest (15) vrtičkim dobno mješovitim odgojno-obrazovnim skupinama, čiju će prilagodbu pratiti stručni tim, uz pružanje podrške i olakšavanje prilagodbe djeci i roditeljima. Organizacija rada usklađivat će se s individualnim potrebama djece i zahtjevima roditelja.

U odgojno-obrazovni proces još su uključeni stručni, administrativni, pomoćni i tehnički radnici.

3. Tablica: Popis stručnih, administrativnih, pomoćnih i tehničkih radnika vrtića

Redni broj	NAZIV RADNOG MJESTA / IZVRŠITELJ
1.	Ravnateljica, Antonela Pjevac, odgajateljica
2.	Pedagoginja, Ivana Ljubičić, mag. paed. <i>(zaposlena od strane vrtića)</i>
3.	Pedagoginja, Ines Botica, mag. educ. philol. croat. <i>(zaposlena od strane Grada Splita za sve privatne i vjerske vrtiće)</i>
4.	Zdravstvena voditeljica, Jasmina Tadin, bacc. med. techn. <i>(zaposlena od strane vrtića i od strane Grada Splita za privatne i vjerske vrtiće)</i>
5.	Tajnica / ekonomka, Ljubica Gale, ing. el.
6.	Administrator / domar, Josip Gale, mag. ing. industr.
7.	Kuharica, Gordana Grbeša
8.	Pomoćna kuharica, Anita Uvodić
9.	Spremačica, Matilda Kilić
10.	Pomoćna kuharica / spremačica, Kristina Lisica
11.	Pomoćni kuhar / spremač, Luka Gale

1.3.1. Struktura radnog vremena

Redovno radno vrijeme vrtića je od 06:00 do 16:00 sati. Rad će se organizirati kroz pet radnih dana u tjednu tijekom cijele pedagoške godine, osim državnih praznika i blagdana. Godišnji odmori svih radnika provodit će se tijekom ljetnih mjeseci: srpanj i kolovoz 2023.g.

- Rad u desetosatnim odgojno-obrazovnim skupinama organiziran je u smjenama:
 - jutarnja smjena od 06:00/06:30/07:00 do 11:30/12:00/12:30 sati
 - popodnevna smjena od 10:30 do 16:00 sati.

Dnevno puno radno vrijeme radnika je osam (8) sati, odnosno četrdeset (40) sati tjedno.

4. Tablica: Raspored radnog vremena u objektima vrtića :

objekti - KLANCI 1 i STEPINČEVA 48			
<i>Naziv radnog mjesta</i>		<i>Radno vrijeme</i>	
ravnateljica		od 08:00 do 16:00 sati	
pedagoginja		od 07:00 do 15:00 sati	
zdravstvena voditeljica		od 08:30 do 12:00 sati	
tajnica / ekonomica		od 08:00 do 16:00 sati	
administrator / domar		od 07:00 do 15:00 sati	
odgajateljice jasličkih skupina		od 06:00 do 11:30 sati od 10:30 do 16:00 sati	
odgajateljice vrtićkih skupina		od 06:30/07:00 do 12:00/12:30 sati od 10:30 do 16:00 sati	
objekt - KLANCI 1		objekt - STEPINČEVA 48	
<i>Naziv radnog mjesta</i>	<i>Radno vrijeme</i>	<i>Naziv radnog mjesta</i>	<i>Radno vrijeme</i>
kuharica	od 07:00 do 15:00 sati	pomoćni kuhar/spremač	od 07:00 do 15:00 sati (dio poslova spremača provodi u matičnom objektu)
pomoćna kuharica	od 07:00 do 15:00 sati	pomoćna kuharica/spremačica	od 10:30 do 18:30 sati
spremačica	od 12:00 do 20:00 sati		

- ✓ Odgajateljice će u neposrednom radu s djecom provoditi pet i pol (5,5) sati dnevno, odnosno dvadeset i sedam i pol (27,5) radnih sati tjedno, dok će se preostalih dvanaest i pol (12,5) sati ostvarivati kroz prateće poslove (planiranje i programiranje procesa, vođenje dokumentacije, odgajateljska vijeća i stručnih aktiva, rad s roditeljima i stručno usavršavanje).

4. Tablica: Struktura ukupnog radnog vremena odgajatelj u pedagoškoj godini 2023./2024.

MJESEC	BROJ RADNIH DANA	NEPOSREDAN RAD	OSTALI POSLOVI	STANKA	UKUPNO mjesečno
Rujan 2023.	21	115,5	42	10,5	168
Listopad 2023.	22	121	44	11	176
Studeni 2023.	21	115,5	42	10,5	168
Prosinac 2023.	19	104,5	38	9,5	152
Siječanj 2024.	22	121	44	11	176
Veljača 2024.	21	115,5	42	10,5	168
Ožujak 2024.	21	115,5	42	10,5	168
Travanj 2024.	21	115,5	42	10,5	168
Svibanj 2024.	21	115,5	42	10,5	168
Lipanj 2024.	20	110	40	10	160
Srpanj 2024.	23	126,5	46	11,5	184
Kolovoz 2024.	20	110	40	10	160
UKUPNO godišnje	252	1386	504	126	2016

- ✓ Pedagoginja zaposlena od strane vrtića će u neposrednome pedagoškom radu s djecom, odgajateljima i roditeljima provoditi pet (5) sati dnevno, odnosno dvadeset pet (25) radnih sati tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punoga radnog vremena od sedam (7) sati dnevno, a preostali jedan (1) sat se odnosi na poslove vezane uz suradnju s drugim ustanovama, poslove stručnoga usavršavanja, planiranja, pripreme za rad i druge poslove.
- ✓ Zdravstvena voditeljica vrtića za potrebe vrtića provodit će još dodatnih šesnaest (16) radnih sati tjedno (uz sate određene prema satnici od strane Grada Splita), te će dio poslova obavljati u neposrednom zdravstveno-odgojno-obrazovnom radu s djecom, odgojiteljima i ostalim radnicima u dječjem vrtiću, a dio vezano za suradnju s drugim ustanovama, poslove stručnog usavršavanja, planiranja, pripreme za rad i druge poslove.
- ✓ Tajnica/ekonoma i administrator/domar u sklopu četrdeset (40 – 20+20 za pojedinu skupinu poslova) satnog tjednog radnog vremena ostvarivat će u oba objekta kako to proces bude zahtijevao.
- ✓ Kuharica će u okviru četrdeseto (40) satnog radnog tjedna obavljati poslove iz svog djelokruga rada u centralnoj kuhinji u matičnom objektu na adresi Klanci 1, Stobreč.
- ✓ Pomoćne kuharice/kuhar će u okviru svojih tjednih satnica za matični objekt 40 sati, područni objekt 10 sati + 10 sati, obavljati poslove iz svoje nadležnosti.

- ✓ Spremačice/spremač će u okviru svojih tjednih satnica za matični objekt 40 sati, područni objekt 30 sati, te matični i područni objekt 30 sati, obavljati poslove iz svoje nadležnosti.
- ✓ Ravnateljica će u okviru četrdeseto (40) satnog radnog tjedna ostvarivati fleksibilan rad kako bi se realizirali svi poslovi u oba objekta, uz redovno stručno usavršavanje i realizaciju suradnje s vanjskim ustanovama i strankama.

Podizanje kvalitete organizacije rada provodit ćemo:

- praćenjem efikasnosti radnog vremena i zaduženja ostvarenih sati rada za sve radnike
- poticanjem radnika na odgovorno i kompetentno izvršavanje svojih radnih obveza, uz osiguravanje edukacija i provođenje timskog rada u vrtiću
- vrednovati rad u skladu s postavljenim ciljevima i zadaćama, te s propisanim zakonskim stanandardima.

Realizaciju satnice odgajatelja, stručnih suradnika i administrativnih, pomoćnih i tehničkih radnika prati ravnatelj prema Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (NN 73/17).

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Primarna zadaća u provedbi programa odgojno-obrazovnog rada je stvaranje optimalnih prostornih i materijalnih uvjeta za življenje djece i ostalih dionika, te unaprjeđivanje sigurnosnih uvjeta.

2.2. Sigurnosno-zaštitni uvjeti

Na prvom mjestu kod realizacije materijalnih uvjeta treba istaći sigurnost boravka u ustanovi za djecu i ostale dionike procesa, koja je preduvjet za zadovoljavanje svih ostalih zadaća pri realizaciji programa. Poštujući protokole postupanja u mogućim rizičnim situacijama djelovat ćemo na podizanju razine sigurnosno-zaštitnih i preventivnih mjera uz već poduzete mjere prema Pravilniku o zaštiti na radu /zaštita od požara, tlocrti prostora s oznakama evakuacijskog put u svim prostorijama uz periodičko provođenje vježbi evakuacije za sve sudionike procesa, sigurnosna brava na ulaznim vratima, opremljenost prostora aparatima za gašenje požara, ograđenost vanjskog prostora žičanom ogradom i živom ogradom u visini od 1,5 m; te vatrodjova, sigurnosna izlazna vrata, vanjski video-nazor u objektu Stepinčeva 48/.

2.2. Prostorni uvjeti

Prostor dječjeg vrtića i jaslica nalazi se u dva objekta:

- ❖ Objekt na adresi Klanci 1, Stobreč prilagođen je normativima izgradnje i opremanja prostora ustanove koja ostvaruje programe ranog i predškolskog odgojai obrazovanja. Prostor obuhvaća ukupne površine unutarnjeg prostora 420 m² (pet soba dnevnih boravaka, garderobni prostor za djecu, garderobni prostor za djelatnike, sanitarni prostor za djecu, sanitarni prostor za djelatnike, gospodarski prostor, kuhinja, ostava, uredski prostor, hodnike, stubište) i vanjski prostor 350 m².
- ❖ Objekt na adresi Stepinčeva 48, Stobreč, građen prema propisima struke: jednoetažna zgrada (unutarnji prostor 190 m² i vanjski prostor 240 m²) s dvije sobe dnevnih boravaka (vrtićka soba 66 m² i jaslička soba 60 m²) i pratećim prostorijama (garderobni prostor za djecu, garderobni prostor za djelatnike, sanitarni prostor za djecu, djelatnike i posjetitelje, gospodarski prostor, kuhinja, ostava, uredski prostor, dječje igralište, parkirni prostor).

Organizacija prostora, kako unutarnjeg tako i vanjskog, odgovara potrebama djece i uvjetima života u obitelji, vođeni smjernicama projekta "vrtić kao dječja kuća" cjelokupan prostor stavljen je u funkciju dječje igre i aktivnosti.

Prostorno okruženje u ulozi trećeg odgajatelja je u funkciji dječje igre, prema tome sobe dnevnih boravaka su strukturirane različitim poticajnim centrima obogaćenim raznovrsnim i djeci stalno dostupnim materijalima i poticajima za aktivnosti djeteta i (su)konstruiranje znanja kroz: istraživanje, eksperimentiranje, manipuliranje u suradnji s drugom djecom, odgajateljima i drugim dionicima. Uz postojeće centre aktivnosti (manipulativni, građevni, prometni, istraživački, dramski, frizerski, preodijevanja, obiteljski, centar domaćinstva, centar ambulante, ZOO-centar, čitaonica, centar osame, prostor za odmor), cjelokupan prostor ostvarivat će i svoju socijalnu komponentu - poticatelja suradničkog učenja kroz susrete, komunikaciju i međusobne bliske odnose uz pridržavanje principa otvorenih vrata i slobodu kretanja djece u cijelom prostoru i (samo)organizaciju igrovnih aktivnosti i učenja.

Popodnevni odmor djece u jasličkim i vrtićkim skupinama organizirat će se u sobama dnevnih boravaka prema potrebama djece i u dogovoru s roditeljima, te će su dnevno formirati centri popodnevnog odmora.

Vanjski prostori vrtića u oba objekta su ograđene travnate površine sa stablima autohtonih voćki na kojem su smješteni sadržaji za dječju igru: tobogani, klackalice, vrtuljci, ljuljačke, bicikli, tricikli, guralice, romobili, lopte, koš za košarku, bazen za igre s vodom i pijeskom, kućica s dvorištem. Neposredno okruženje vrtića pruža mogućnosti čestog boravka u igri na otvorenom te ćemo provoditi vrijeme u šetnjama, na okolnim plažama i u mjesnom parku.

Tijekom mjeseca kolovoza u vrtiću su provedeni redoviti radovi čišćenja i dezinfekcije prostora i inventara, krećenja i popravaka.

2.3. Poticaji za rad

Za poticajno okruženju važno je osiguravati djeci različitost materijalnih poticaja za manipuliranje, istraživanje, eksperimentiranje, postavljanje hipoteza, te konstruiranje znanja, razumijevanja i učenja. Bogato materijalno okruženje podrazumijeva različite materijale koji djeci omogućavaju razvoj različitih kompetencija. U ovakvom okruženju dijete će s lakoćom pronalaziti sebi zanimljive i primjerene, često i aktivnost proksimalne zone razvoja. Odabir i ponuda materijalnih poticaja pratit će dječji interes, individualne potrebe i potencijale kako bi kod njih poticali razvoj aktivnog učenja, sposobnost opažanja, kreativnost, povjerenja u sebe i vlastite mogućnosti, povjerenja u druge i samostalnost. Djeca imaju različite interese i različitih

su razvojnih mogućnosti stoga im bogatstvo materijala osigurava različite izbore. Poticajno okruženje omogućuje istraživanje logičkih, matematičkih i fizikalnih pojava, prirode, istraživanja različitih mogućnosti organizacije prostora, istraživanja zvukova, tonova, melodija, glazbe i pokreta, istraživanja različitih likovnih tehnika i različitih mogućnosti njihovog korištenja.

Centre aktivnosti za igru djece kontinuirano ćemo nadopunjavati i obogaćivati različitim potrošnim i nestrukturiranim materijalima, uporabnim predmetima, prirodnim, slikovnim, pisanim i audio-vizualnim materijalima sukladno potrebama odgojno-obrazovnog procesa unutar pojedine odgojne skupine, također stručnu literaturu i periodiku nadopunjavat ćemo u skladu s potrebama programa.

Odgajatelji će kroz svoje profesionalne uloge podržavati dječje učenje, potpomagati ga, poticati izravno i neizravno, te promatrati i osluškiivati djecu kako bi mogli osmišljavati prostorno i materijalno okruženje, te (su)konstruirati kvalitetno socijalno-pedagoško okruženje i usmjeravati dječji odgoj i razvoj.

2.4. Financiranje programa

Financiranje programa vrtića bit će osigurano u skladu s *Odlukom o načinu i uvjetima sufinanciranja redovitih programa dječjih vrtića u vlasništvu fizičkih osoba, udruga i vjerskih zajednica na području Grada Splita (Službeni glasnik Grada Splita, broj 25/20 i 64/22)* i *Uredbom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje iznosa sredstava za fiskalnu održivost dječjih vrtića (Vlada Republike Hrvatske, NN 109/2023)* i uplatama roditelja korisnika programa, a Ministarstvo znanosti i obrazovanja će osiguranjem sredstava u državnom proračunu (3,60 eura po djetetu) tijekom razdoblja od 1. listopada do 31. svibnja financirati program predškole.

Ekonomska cijena redovitih programa ovisno o trajanju iznosi za:

- > cjelodnevni/10-satni jaslički program 462,80 eura – sufinanciranje od strane Grada Splita iznosi 380,51 eura, a roditelji plaćaju 82.29 eura
- > cjelodnevni/10-satni redovni program 333,89 eura – sufinanciranje od strane Grada Splita iznosi 254,26 eura, a roditelji plaćaju 79.63 eura
- > djecu iz obitelji s troje i više djece plaća se iznos umanjen za 50% cijene upisanog programa

Odlukom osnivača vrtića cijene posebnog cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika iznosit će 128.74 eura.

Ostvarena sredstva koristit će se za:

- redovito poslovanje vrtića
- plaće zaposlenika
- dodatak na plaću voditelja posebnog programa
- nabavu i održavanje sredstava i pomagala za rad
- održavanje čistoće prostora i opreme
- stručno usavršavanje voditelja programa i stručnih suradnika
- obogaćivanje materijalnih uvjeta rada
- nabavu stručne literature
- druge redovite i izvanredne troškove vezane za potrebe unapređivanja programa.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Tijekom pedagoške godine 2023./2024. u vrtiću ćemo osiguravati njegu i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece s posebnim naglaskom na:

- očuvanju zdravlja,
- radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko-zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece
- praćenju i unaprjeđenju prehrane,

koji su neodvojiv dio odgojno-obrazovnog procesa, jer potiču dijete na brigu o svom tjelesnom zdravlju: usvajanju higijenskih navika, važnosti zdrave prehrane, važnost tjelesne aktivnosti, a samim tim i zdravlju cijeloga organizma.

3.1. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djeteta

Njega i skrb odvijat će se pod vodstvom zdravstvene voditeljice, s ciljem osiguravanja potrebnih mjera, uvjeta i sredstava za pravilan rast i razvoj djece. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece provodit ćemo u skladu sa sljedećim mjerama zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima:

- sistematski zdravstveni pregled djeteta prije upisa u vrtić
- zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz vrtića
- provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta
- vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću
- suradnja s izabranim doktorima medicine – pedijatrija
- protuepidemijske mjere u slučaju zarazne bolesti
- stalno praćenje zdravstvenog statusa djece, zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj djece
- nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti / pothranjenosti i usvajanje kulture prehrane
- provođenje zdravstvenog odgoja djece, roditelja i odgajatelja.

Za vrijeme boravka djece u ustanovi provodi ćemo kontinuirano zdravstveni odgoj koji obuhvaća:

- ✓ osobnu higijenu djece (ruku i tijela)
- ✓ antropometrijska mjerenja (visina, težina)
- ✓ usvajanje zdravog načina prehrane i življenja
- ✓ oralnu higijenu djece
- ✓ pregled vida
- ✓ roditeljske sastanke na dogovorene teme i o aktualnim zdravstvenim problemima
- ✓ individualne razgovore s roditeljima i/ili odgojiteljima.

Tijekom pedagoške godine vodit ćemo propisanu zdravstvenu dokumentaciju:

- evidencija o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- evidencija epidemioloških indikacija
- evidencija o sanitarnom nadzoru
- imenik djece / zdravstveni dio
- zdravstveni karton djece u ustanovi
- evidencija antropometrijskog mjerenja
- evidencija ozljeda.

Boravak na otvorenom prostoru i svježem zraku ima pozitivan utjecaj na cjelokupan psihofizički razvoj djeteta. To je jedan od važnijih čimbenika u jačanju dječjeg imuniteta i sprječavanju širenja infekcija, te ćemo u skladu s vremenskim uvjetima dječju igru i aktivnosti organizirati na otvorenom prostoru.

3.2. Osiguravanje pravilne prehrane u vrtiću

Posebnu pažnju posvećujemo pravilnoj prehrani, uz pojačan unos sezonskog voća i povrća te vode za piće, koja neposredno utječe na dječji rast i razvoj, tjelesno i mentalno zdravlje djeteta. Kako bismo djeci omogućili pravilnu prehranu zdravstvena voditeljica mjesečno sastavlja jelovnik koji zadovoljava sve dnevne kalorijske i nutritivne vrijednosti potrebne djeci rane i predškolske dobi, u skladu s dobi i duljinom boravka u vrtiću. Priprema hrane uz provođenje načela HACCP sustava odvija se u profesionalno opremljenoj kuhinji. Nastaviti ćemo pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštivati i sve higijensko-sanitarne principe, te proslave dječjih rođendana prema novim prehrambenim standardima.

3.3. Osiguravanje higijenskih uvjeta u vrtiću

Implementacijom HACCP sustava konstantno ćemo raditi na poboljšavanju higijenskih uvjeta kako na otvorenom tako i u zatvorenim prostorima vrtića (redovno čišćenje, pranje, provjetranje prostora, provođenje DDD mjera), s posebnim naglaskom na rad vrtićke kuhinje, čiji radnici imaju položene tečajeve higijenskog minimum. Sanitarni nadzor nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece, te provjera kvalitete i kvantitete prehrane podliježu redovitoj kontroli Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije. Djelatnici vrtića koji djeluju u neposrednom odgojno-obrazovnom radu obaviti će redovite godišnje sanitarne preglede, dok će djelatnici koji su u neposrednom doticaju s namirnicama i pripremom hrane obaviti sanitarne preglede dva puta u tijeku godine pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Odgojno-obrazovni proces polazi od suvremenih paradigmi odgoja i obrazovanja te suvremenoga shvaćanja djeteta, njegova razvoja i učenja, suvremenoga shvaćanja ustanove ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te vrijednosti ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa proizlazi od implementiranosti značajki kurikuluma: otvorenosti, inkluzivnosti i fleksibilnosti, dinamičke i razvojne funkcije, holističke prirode, humanističke i razvojno primjerene orijentacije, usmjerenosti na vrijednosti i prava i individualne slobode djeteta.

Ostvarivanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada podrazumijeva stvaranje optimalnih organizacijskih uvjeta u vrtiću koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta:

- djeteta kao cjelovitog bića → vrtić je mjesto cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta
- djeteta kao istraživača i aktivnog stvaratelja znanja → vrtić je mjesto istraživanja, otkrivanja i aktivnog učenja
- djeteta kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima → vrtić je mjesto stvaranja i izražavanja u različitim izražajnim formama
- djeteta kao socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom → vrtić je mjesto kvalitetnih odnosa, suradnje i tolerancije
- djeteta kao aktivnoga građanina zajednice → vrtić je mjesto demokratičnog življenja, aktivnog sudjelovanja i suodlučivanja djeteta.

Program odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi polazi od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor njegovog osobnog razvoja. U funkcionalnom smislu cjeloviti program ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta: tjelesnih i psihomotornih, socio-emocionalnih, spoznajnih, govornih, komunikacijskih, izražajnih i stvaralačkih.

Odgojno-obrazovni rad provodit će se u dobno mješovitoj jasličkoj i vrtićkim odgojno-obrazovnim skupinama u kojima se rad prilagođava svakom djetetu u skladu s posebnostima njegovog razvoja, a tek potom cijeloj skupini.

4.1. Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada

Osnovni cilj na nivou ustanove je poticanje cjelovitog razvoja djeteta i kvalitete njegovog života sljedeći načela humanističko razvojne koncepcije koja je usmjerena na dijete, njegove potrebe, prava i interese, te uvažavanje djetetove osobnosti i njegovih razvojnih mogućnosti u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama.

- **Bitne zadaće** odgojno-obrazovnog rada u pedagoškoj godini 2023./2024., proizašle iz evaluacije rada tijekom protekle pedagoške godine - „*Propitivanje i unapređivanje kulture ustanove koja će zrcaliti odgojno-obrazovni proces dobrobiti za dijete*“:

1. Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit – *podrazumijeva subjektivan osjećaj djeteta: da je zdravo, zadovoljno i da se osjeća dobro, a ostvaruje se poticanjem:*

- razvoja motoričkih vještina
 - poticati razvoj krupne motorike uvježbavanjem biotičkih motoričkih znanja
 - poticati razvoj snage i brzine, kao i vježbi za jačanje svih mišićnih skupina te pravilno držanje tijela
 - poticati razvoj spretnosti prstiju i šake, fine motorike i grafomotorike
 - poticati razvoj psihomotornih vještina i okulomotorne koordinacije
- usvajanja higijenskih, prehrambenih i kretnih navika kao preduvjeta zdravlja
 - poticati dijete na samostalnost i pravilnost u održavanju osobne higijene i čistoće okruženja - briga o osobnim stvarima, urednosti prostora i poticaja
 - poticati i podržavati samostalnost u obavljanju kulturno-higijenskih navika (preodijevanju i urednom odlaganju svoje odjeće i obuće, samostalnom posluživanju tijekom obroka, samostalnom obavljanju fizioloških potreba)
 - poticati zdrav način života, njegovati kulturu zdrave prehrane, zadovoljiti potrebe djeteta za kretanjem na zraku
 - razvijati naviku bavljenja tjelesnim aktivnostima koje imaju utjecaj na pravilan rast i razvoj
- uživanja u različitim interakcijama i aktivnostima
- otvorenosti djeteta prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima
 - razvijati kod djeteta osjećaj sigurnosti, povjerenja i privrženosti u osobe i prostor
- smirenosti (odsutnosti osjećaja ugroženosti, nemira, zabrinutosti)
- samoprihvatanja djeteta (slobodno izražavanje emocija, prihvatanje sebe)
 - poticati dijete na prepoznavanje i spontano iskazivanje svojih emocija te iskazivanja emocija na društveno prihvatljiv način

- samopoštovanja i samosvijest djeteta
 - razvijati kod djeteta pozitivnu sliku o sebi i pouzdanje u vlastite mogućnosti - samopouzdanje
- sposobnosti privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba
- razvoja identiteta djeteta (osobnog i socijalnog)
- spremnosti djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti
- razvoja samostalnosti mišljenja i djelovanja
- inicijativnosti i inovativnosti djeteta
- procjenjivanja mogućih posljedica svojih akcija i razmatranja načina njihovog ostvarivanja
- samoiniciranja, samoorganiziranja i samoprocjena vlastitih aktivnosti
 - poticanje djeteta na samoinicijativno kreiranje aktivnosti, njihovu provedbu i valorizaciju
 - poticati samovrednovanje u procesu učenja i prihvaćanje uspjeha i neuspjeha.

2. Obrazovna dobrobit – *podrazumijeva djetetovo uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...), a ostvaruje se poticanjem:*

- radoznalosti i inicijativnosti djeteta
 - poticati istraživačku prirodu djeteta i razvoj svih osjetila
 - stjecanje različitih znanja, vještina i sposobnosti djeteta
 - podrška djetetu pri pravilnom usmenom izražavanju i bilježenju vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava u različitim, za dijete svrhovitim i smislenim aktivnostima
 - upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija
 - poticanjem djeteta na postavljanja pitanja, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu oko sebe
 - razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću i njihovim posljedicama
 - očuvanje prirode i njezinih resursa
- kreativnosti, stvaralačkog potencijala djeteta
 - osiguravati djetetu raznovrsne mogućnosti izražavanja i stvaralačke prerade vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja
- percepcije sebe kao osobe koja može i voli učiti

- otkrivanja radosti i korisnosti učenja
- propitivanja vlastitih ideja i teorija (meta-kognitivne sposobnosti djeteta)
- stvaranja i zastupanja novih ideja
 - uključivanjem djeteta u planiranje i organiziranje odgojno-obrazovnog procesa
- argumentiranog iznošenja vlastitih načina razmišljanja
- identifikacije različitih izvora učenja i njihovu raznovrsnu primjenu
- idejne izrade i vođenja projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja)
- visoke uključenosti djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti (zaokupljenost, uronjenost)
- osvještavanja procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces
- samoprocjene u području učenja.

3. Socijalna dobrobit – *podrazumijeva uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija djeteta, a ostvaruje se poticanjem:*

- stvaranje poticajnoga socijalnog okruženja
 - poticati stvaranje interaktivnog okruženja i suradničkih odnosa u kojem će dijete imati mogućnosti razvijati socijalne kompetencije
- razumijevanja i prihvaćanja drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba)
- razvijati kod djeteta osjećaj razumijevanja i poštivanja emocija drugih osoba (empatiju)
- usklađenosti s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima socijalne grupe/zajednice
- uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima
- aktivnog sudjelovanja, pregovaranja i konstruktivnog rješavanja konfliktnih situacija mirnim putem,
- zajedničkog (usklađenog) djelovanja djeteta s drugima (djecom i odraslima)
- etičnosti, solidarnosti i tolerancije djeteta u komunikaciji s drugima
- mogućnosti prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima (fleksibilnost i adaptabilnost)
- percepcije sebe kao važnog dijela zajednice/okruženja
- osjećaja prihvaćenosti i pripadanja
 - poticati osjećaje pripadnosti skupini, razvijati spoznaju djeteta da je voljeno i prihvaćeno

- percepcije sebe kao člana zajednice koji ima priliku i mogućnosti pružanja doprinosa zajednici
 - uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću
- odgovornog ponašanja djeteta prema sebi i drugima.

4.2. Uvjeti za razvoj i učenje

Temeljno načelo od kojeg polazimo u organizaciji odgojno-obrazovnog rada jest osiguravanje uvjeta za optimalan razvoj i učenje djece kroz igru pomoću unaprijed planiranih ali i situacijskih raznovrsnih poticaja. Polazišta u odabiru sadržaja bit će primarni dječji interes, razvojne karakteristike djeteta rane i predškolske dobi kao i posebnosti obiteljskog okruženja iz kojeg dijete dolazi. Uvjete za razvoj i učenje stručnjaci promišljaju i organiziraju na način da potiču i održavaju aktivnosti djeteta usmjeravajući ih prema zoni sljedećeg razvoja.

Prioritet se stavlja na situacijski pristup odgojno-obrazovnom radu jer se proces učenja i stjecanja iskustva treba odnositi na životne situacije djece, slušanje i praćenje njihovih interesa. Za učinkovitost situacijskog pristupa odgojno-obrazovni proces zadovoljavat će sljedeće zahtjeve:

- adekvatno, ugodno prostorno i materijalno okruženje
- adekvatno obrazovanog i osjetljivog odgajatelja
- uvijete koji omogućuju pojačane socijalne odnose među djecom
- odgajatelja koji se koristi raznim medijima kako bi djeci približio i olakšao proces učenja (Silić, 2007).

Slijedom navedenog, programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, što znači:

- prostorno okruženje strukturirano je po centrima aktivnosti te omogućuje izbor i zadovoljavanje dječje potrebe za (samo)učenjem, kreativnost, stvaralaštvo među vršnjacima i s djecom različite dobi te učenje u malim grupama
- uspostavljanje i proširivanje emocionalnih i socijalnih veza, kvalitetnih odnosa s djecom i odraslima u neposrednoj poticajnoj okolini i široj društvenoj zajednici
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (jednake mogućnosti za učenje i sudjelovanje, bez obzira na spol, rasu, etničku ili nacionalnu pripadnost, jezik, kulturu, vjeru, socioekonomski status, strukturu obitelji, dob ili posebne potrebe)

- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta kao polazišta u planiranju rada stručnjaka
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom rane i predškolske dobi.

U skladu sa završenim edukacijama primjenjujemo suvremene oblike i metode rada, a u odgojno-obrazovni proces integriramo elemente programa Korak po korak, Teorije izbora i Stilovi učenja/Dječji talenti.

Organizacija odgojno-obrazovnog procesa je utemeljena na poštivanju prava i individualnih sloboda djeteta čime se potiče razvoj onih kvaliteta osobnosti djeteta koje su nužne za njegov slobodan, aktivan, kreativan, odgovoran i sretan život u sadašnjosti, usmjerenih prema kvaliteti budućeg života.

Aktivnosti će se predlagati kroz tematske cjeline i sklopove aktivnosti, a sadržaje i teme ćemo pronalaziti unutar tri područja djelovanja:

- *područje JA - slika o sebi / afirmacija osobnosti*
- *područje JA i DRUGI - odnos s drugima / obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica*
- *područje MI - pripadanje SVIJETU kao cjelini / prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština i održivi razvoj.*

U cilju ostvarivanja postavljenih zadataka odgajatelji će planirati i organizirati poticajne situacije koje djeci omogućavaju realizaciju različitih vrsta aktivnosti prema *Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, 1991.g.:*

- *životno-praktične i radne aktivnosti (biološke potrebe, njega djeteta, svlačenje, oblačenje, samoposluživanje, kućni poslovi, njega biljaka i životinja, izrada predmeta i igračaka)*
- *raznovrsne igre (funkcionalne, simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima)*
- *društvene i društveno-zabavne (druženja više djece i odraslih, zabave, svečanosti, šetnje)*

- *umjetničko-promatranje, slušanje, interpretacije umjetničkih tvorevina za djecu, slikovnica, likovnih, književnih, glazbenih, scenskih, filmskih i drugih djela*
- *raznovrsno izražavanje i stvaranje djeteta (pjevanje, sviranje, crtanje, slikanje, modeliranje, građenje i konstruiranje, govorno, scensko izražavanje, izražavanje cjelokupnom motorikom, plesanje)*
- *istraživačko-spoznajne aktivnosti (istraživačko manipuliranje predmetima, promatranje, upoznavanje nečega ili nekoga, šetnje, posjeti, susreti s ljudima različitih profesija, stvaraočima, istraživačke aktivnosti u užem smislu otkrivanja i jednostavnog eksperimentiranja, praktičnog i samo verbalnog rješavanja različitih problema, namjernog učenja i vježbanja postupaka, ponašanja, pravila)*
- *specifične aktivnosti s kretanjem (tjelesno vježbanje, poligoni, plivanje, sanjkanje, klizanje, koturaljkanje, vožnja na biciklu, skijanje).*

U svim aktivnostima određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa čijim se ostvarivanjem potiče cjelokupan tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

U cilju obogaćivanja programa odgojno-obrazovnog rada s djecom, podizanja kvalitete življenja djece u dječjem vrtiću te zadovoljavanja specifičnih potreba i interesa, tijekom cijele pedagoške godine organizirati ćemo različite aktivnosti i događanja. Odabir sadržaja ovisit će o aktualnim događanjima u odgojnim skupinama našeg vrtića, interesu djece i dionika procesa te događanjima u lokalnoj zajednici.

Planirane aktivnosti na razini ustanove:

- obilježavanje Dana kruha i plodova zemlje (Dan jabuka, Jesenja svečanost)
- Dječji tjedan, Međunarodni dan djeteta
- svečanosti uoči blagdana (sv. Nikola, sv. Lucija, Božić, Uskrs)
- obilježavanje i proslava maskenbala,
- ekološke aktivnosti povodom Dana planete Zemlje (i tijekom godine)
- javno predstavljanje dječjeg stvaralaštva u lokalnoj zajednici (zbornici, manifestacije, fešta sv. Lovre)
- druženje s roditeljima povodom (Dana obitelji, Dana očeva, Majčin dan)
- gostovanja i posjete kazališnim predstavama
- proslava i obilježavanje Dana vrtića “Dan otvorenih vrata”, početak svibnja 2024.g
- završna svečanost oproštaj „predškolaca“ od vrtića, kraj svibnja 2024.
- dječje rođendanske svečanosti
- poludnevni i cjelodnevni izlet.

4.2.1. Rad na projektu

Rad na projektu podrazumijeva prevođenje dječjih ekspresija na odgajatelju razumljiv jezik i promišljanje boljih strategija razumijevanja djece i njihovih načina korištenja poticaja, što je proces učenja djeteta.

Praćenje dječjeg interesa, njegove uronjenosti u aktivnosti, smjernice su odgajateljima da svojim profesionalnim ulogama: promatrača, poticatelja, pomagača, suigrača, procjenjivača, planera, opskrbljivača osiguravaju prirodni tijek razvoja aktivnosti i diskretno koordiniraju svim elementima procesa učenja, što je početna etapa projektnog rada, koji je osnovni oblik rada u odgojno-obrazovnom procesu. Tijek projekta nije moguće unaprijed planirati niti strukturirati, niti je moguće precizno odrediti duljinu njegova trajanja i smjerove razvoja, te će stručnjaci iskazati spremnost za prihvaćanjem dječjih ideja i provođenjem istih tijekom odgojno-obrazovnog procesa, čime postaju partneri učenja i (su)stvaratelji znanja i razumijevanja.

Strategije u radu na projektima podrazumijevaju stalne (samo)refleksije tijekom odgojno-obrazovnog procesa:

- pratiti, dokumentirati i procjenjivati kakvoću i količinu poticaja i njihovu praktičnu upotrebu:
 - jesu li omogućili raznoliku upotrebu,
 - jesu li u funkciji proširivanja djetetovih spoznaja i iskustva,
 - jesu li projicirali kreativno izražavanje djeteta,
 - jesu li omogućavali komuniciranje ideje djeteta,
 - jesu li projicirali međusobnu suradnju djece,
 - jesu li omogućili odgajatelju bolje razumijevanje ideja i interesa djeteta,
 - jesu li omogućili djetetu razumijevanje vlastitog proces učenja?

Kompetentni odgajatelji će prepoznavati interese djece za mnogim sadržajima i aktivnostima i osvještavati mogućnost njihovog utjecaja i pravovremenog uključivanja u cilju ostvarivanja dobiti za dijete.

➤ **Uključivanje u projekt NAŠA MALA KNJIŽNICA**

U ovoj pedagoškoj godini planiramo nastavak sudjelovanja u međunarodnom projektu „Naša mala knjižnica“ u organizaciji Ibis grafika, Zagreb, a koji je dio programa pod nazivom „Rođeni za čitanje“ pokrenutog od strane Ministarstva kulture i medija 2022.g.

Program „Rođeni za čitanje“ nacionalni je program poticanja čitanja djeci od najranije dobi. Projekt „Naša mala knjižnica“ usmjeren je na popularizaciju čitanja među djecom i stalno povećanje i razvoj dječje publike i to zanimljivim i poticajnim aktivnostima prilagođenim njihovu uzrastu.

U projektu se koriste knjige autora i ilustratora iz deset (10) europskih zemalja: Belgije, Makedonije, Italije, Poljske, Litve, Turske, Slovenije, Finske, Češke i Hrvatske, nudeći različite sadržaje, interkulturalne aktivnosti i upoznavanje zajedničke europske baštine.

Svrha ovoga je projekta ponuditi djeci knjigu koja zaokuplja pažnju svojim cjelokupnim sadržajem, tekstom i ilustracijama, kao i izvan tekstualnim elementima koji mogu biti poticaj za razgovor, promišljanje i aktivno djelovanje na svim područjima društvenog života.

➤ **Ciljevi projekta:**

- poticanje kritičkog čitanja od najranije dobi
- promoviranje vrhunskih književnih djela hrvatskih i stranih autora koja prate ilustracije izrađene prema najvišim umjetničkim standardima
- pristupačnost kvalitetnih knjiga stranih autora na hrvatskom jeziku našim čitateljima
- suradnja djece, odgajatelja, knjižničara, roditelja
- uključivanje roditelja u aktivnosti.

➤ **Aktivnosti projekta:**

Tijekom rada na projektu odgajatelji će koristiti projektni paket koji se sastoji od šest (6) slikovnica i kreativnih knjižica za svako dijete. Projektni ciljevi će se realizirati kroz sljedeće aktivnosti:

- čitanje i pripovijedanje slikovnica
- planiranje poticaja i aktivnosti vezanih uz tematiku slikovnice
- online seminari za odgajatelje - kreativne rasprave i promišljanja sudionika projekta, razmjena zapažanja, ideja i aktivnosti u radu s djecom
- stvaranju novih suradnji među vrtićima kroz povezivanje i razmjenu ideja - zajedničko učenje.

➤ **Obilježja projekta**

Jedna od važnih kompetencija za cjeloživotno učenje Nacionalnog kurikulumuma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i Kurikulumuma Dječjeg vrtića "Veseli kutak" u Stobreču je komunikacija na materinskome jeziku i stranom jeziku, kroz kreiranje poticajnog konteksta za razvoj čitalačke kulture djece i odraslih dionika procesa, roditelja i stručnjaka u ustanovi i obiteljskom domu.

➤ **Namjena projekta**

Čitanje je nezamjenjiv dio odrastanja djeteta i ima višestruku ulogu u formiranju osobnosti i cjelokupnom razvoju djeteta: intelektualnom, socijalnom, emocionalnom, moralnom i estetskom:

- potiče razvoj govora, percepcije, pažnje, koncentracije, pamćenja, sposobnosti zaključivanja, kritičkog mišljenja, mašte, motivacije za pričanje i pismeno izražavanje
- omogućuje djetetu stjecanje znanja, informacija, bogaćenje rječnika
- potiče prepoznavanje i razumijevanje svojih i tuđih osjećaja
- potiče razumijevanje socijalnih odnosa, pravila ponašanja, pravde i nepravde, humanih i moralnih vrednota
- pomaže u učenju rješavanja sukoba, potiče solidarnost, toleranciju
- izgrađuje kriterije za prepoznavanje kvalitetne literature.

➤ **Nositelji projekta**

Odgajatelji svih odgojno-obrazovnih skupina jasličkih i vrtićkih.

Odgajatelji imaju važnu ulogu u poticanju ljubavi prema čitanju i knjizi te razvoju predčitačkih vještina kod djeteta. Komunikacija između odgajatelja i djeteta temelji se na ostvarivanju socio-emocionalne veze stvaranjem ugodne i tople atmosfere koja pridonosi doživljaju priče.

Osim odnosa odgajatelja i djeteta važnu ulogu ima i prostorno-materijalno okruženje, kao treći odgajatelj u sobi dnevnog boravka. Važno je dijete okružiti brojnim slikovnicama i knjigama koje se čitaju djetetu. Takvo poticajno okruženje kod djeteta potiče zanimanje za slova i čitanje.

➤ **Način ostvarivanja projekta**

Odgajatelji će promatranjem i praćenjem interesa djece zajedno s njima uređivati i opremiti centar za čitanje, poštujući stupanj aktualnog razvoja djeteta, ali s poticanjem višeg stupnja razvoja. Centar za čitanje je poticajni prostor koji dijete poziva na istraživanje i

sudjelovanje, na samoorganizaciju igre i aktivnosti. Poticajni prostor sastoji se od prostora za čitanje, pisanje, slušanje priča, samostalno stvaranje slikovnica, centrom za dramaturgiju, a opremaju se raznovrsnim slikovnicama, časopisima, stripovima, enciklopedijama, bajkama, kostimima, olovkama, škarama, bojicama, papirima i drugim poticajnim i lako dostupnim materijalima koji imaju važnu ulogu u poticanju predčitačkih vještina.

Odgajatelj je djetetov model i zadaća mu je ukazivati i poticati dijete na važnost čitanja u životu, a isto tako će informirati roditelje o dobrobitima čitanja za dijete. Izlaganjem raznih plakata, stručnih radova, dijeljenjem letaka, organiziranjem sastanka, radionica odgajatelji će poticati roditelje na čitanje djeci.

➤ **Vremenik aktivnosti projekta**

Projekt promicanja čitanja će se provodi tijekom cijele pedagoške godine 2023./2024., a projektne aktivnosti u suradnji s Ibis grafikom iz Zagreba započinju u listopadu 2023. i traje do lipnja 2024. godine.

➤ **Način vrednovanja projekta**

Dokumentiranje, praćenje i vrednovanje svakog čitalačkog ciklusa omogućuje redovitu provjeru, razvoj i prijedloge novih kreativnih rješenja u narednom ciklusu.

Sudjelovanje na online radionicama kojima je cilj s ostalim sudionicima izvan ustanove iznijeti refleksije o rada na projektu i primjere vlastite dobre prakse.

4.3. Program predškole

Program predškole je obvezan program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Na Program predškole Dječjeg vrtića "Veseli kutak" u Stobreču suglasnost je dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.)

U skladu s člankom 3. Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole (NN, 107/14) u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" u Stobreču Program predškole provodit će se kao integrirani dio redovitog programa i obuhvatit će djecu u godini pred polazak u osnovnu školu. Program će se provodi svakodnevno tijekom pedagoške godine od 01. listopada 2023.g. do 31. svibnja 2024.g. u trajanju od 250 sat. U ovoj pedagoškoj godini 2023./2024. upisano je trideset sedmero (37) djece školskih obveznika. Djeca obuhvaćena Programom predškole raspoređena su u pet (5) vrtićkih mješovitih odgojno-obrazovnih skupina cjelodnevnog boravka.

Tijekom programa predškole poticat će se razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala i komunikacijskih (govor, izražavanje i stvaranje) vještina, te navika i kompetencija u cilju – dobrobit djeteta, što podrazumijeva:

- osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit (biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro)
- obrazovnu dobrobit (uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala: spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- socijalnu dobrobit (uspješno interpersonalno funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija).

Program predškole omogućit će djeci različite razvojne poticaje, prepoznavanje i prevenciju razvojnih poteškoća. Posebna pozornost usmjerava se na utvrđivanje postojećeg iskustva, znanja i razumijevanja djece te oblikovanje okruženja za njihovo nadograđivanje. Izravne intervencije odgajateljica u odgojno-obrazovnim aktivnostima temeljit će se na poznavanju i razumijevanju osobitosti dječjeg razvoja i smjera razvoja njihovih aktivnosti te promišljanju načina na koji bi se svakom djetetu mogao osigurati prijelaz u zonu sljedećega razvoja.

Navedene dobrobiti neophodne su za prilagodbu na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju i budućem življenju.

Posebna se pozornost pridaje osmišljavanju aktivnosti namijenjenih angažiranju različitih (višestrukih) inteligencija i razvoju različitih kompetencija i sposobnosti djece:

- sposobnost učenja (učiti kako učiti, poštovati meta kognitivne sposobnosti djeteta kao podloge za cjeloživotno učenje),
- sposobnost sudjelovanja djeteta u suradničkim aktivnostima (vođenje, sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje konfliktnih situacija),

- sposobnost odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okruženju,
- sposobnost samoprocjene vlastitog napredovanja i različitih postignuća,
- sposobnost snalaženja u novim, nepredvidivim situacijama,
- sposobnost samostalnog djelovanja, mišljenja i odlučivanja,
- sposobnost korištenja različitim modalitetima komunikacije,
- inovativnih i poduzetničkih sposobnosti.

Kompetencije koje dijete u godini dana prije polaska u osnovnu školu treba steći i unaprijediti:

- ✓ komunikaciju na materinskom jeziku
- ✓ elementarnu komunikaciju na stranom jeziku
- ✓ matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji
- ✓ digitalne kompetencije
- ✓ učiti kako učiti
- ✓ socijalne i građanske kompetencije
- ✓ inicijativnost i poduzetnost
- ✓ kulturnu svijest i izražavanje
- ✓ motoričke kompetencije primjerene dobi.

Završetkom trajanja Programa djeca će dobiti potvrde o pohađanju programa predškole, te ćemo upriličiti svečanosti u prisustvu roditelja i ostalih članova obitelji uz podjelu “vrtičkih diploma”.

4.3.1. CAP program – program prevencije zlostavljanja djece

U okviru programa predškole provodit će se CAP program (Child Assault Prevention).

➤ Obilježja programa

Predškolski CAP program je program prevencije zlostavljanja djece namijenjen djeci predškolske dobi u dječjim vrtićima i jedan je od najkvalitetnijih i najobuhvatnijih programa primarne prevencije zlostavljanja djece u svijetu.

Ciljevi CAP programa:

1. Smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kvalitetnim informiranjem i poučavanjem učinkovitim preventivnim strategijama.
2. Potaknuti lokalnu zajednicu da sprječavanje nasilja među ljudima, a posebno zlostavljanja djece, prepozna kao svoj važan cilj i nastojanje.

3. Potaknuti obrazovne institucije na sustavan pristup prevenciji zlostavljanja djece. CAP program djecu upoznaje s njihovim elementarnim pravima da budu *sigurna, jaka i slobodna*.

➤ **Nositelji programa**

Voditeljice CAP programa su posebno educirane odgajateljice i stručne suradnice - CAP pomagačice, koje čine CAP tim mreže privatnih i vjerskih vrtića Grada Splita, a u tim su uključene tri (3) pomagačice. Predstavnica našeg vrtića je odgajateljica Viktorija Šakić, CAP pomagačica, a cjelokupan tim formirat će se neposredno prije provedbe programa.

➤ **Način ostvarivanja programa**

Predškolski CAP programa provodi se na tri razine:

- predavanje za djelatnike
 - upoznavanje djelatnika s obilježjima, ciljevima i načinom provedbe programa
- predavanje za roditelje
 - upoznavanje roditelja s obilježjima, ciljevima i načinom provedbe programa
- radionice s djecom
 - predavljanje programa djeci provodi se na način prilagođen njihovoj dobi, kroz zanimljiva interaktivna predavanja, a o potencijalno opasnim situacijama razgovara se prije, tijekom i nakon izvođenja posebno osmišljenih igrokaza koje djeca mogu razumjeti, pratiti i sami izvoditi.

➤ **Vremenik aktivnosti programa**

Radionice za djecu održavaju se kroz tri (3) dana u trajanju oko pola sata. Radionicama sa djecom, prethode tematski sastanci s djelatnicima i roditeljima djece u trajanju do dva (2) sata.

➤ **Način vrednovanja programa**

CAP program ima razrađen kurikulum i brojne prateće materijale, vrlo strukturirane aktivnosti i obveznu procesnu evaluaciju za dionike u programu.

Dokumentiranje aktivnosti programa i njihova evaluacija.

4.4. Posebni cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje promiče razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, među kojima je

Komunikacija na stranim jezicima:

"Dijete rane i predškolske dobi strani jezik uči u poticajnome jezičnom kontekstu, u igri i drugim za njega svrhovitim aktivnostima. Za to je najprimjereniji situacijski pristup učenju, koji djetetu omogućuje upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija. Poučavanje stranoga jezika ne provodi se posebno oblikovanim metodičkim postupcima, nego je strani jezik utkan u svakidašnje odgojno-obrazovne aktivnosti vrtića. Razvoju ove kompetencije pridonosi i poticanje međukulturnoga razumijevanja i komunikacije djece s drugim subjektima u odgojno-obrazovnoj ustanovi, kao i s onima izvan nje."

U organizaciji odgojno-obrazovnog rada u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" program engleskog jezika implementirat će se u vrtićki redoviti program s kojim čini integriranu cjelinu u cilju obogaćivanja programa svojim specifičnostima te proširivanja ponude u skladu sa zahtjevima roditelja.

Programa engleskog jezika provodit će se tijekom cijele pedagoške godine u dvije vrtićke dobno mješovite odgojno-obrazovne skupine cjelodnevnog boravka: „Školjkice“ i „Veseli mornari“.

Program ranog učenja engleskog jezika integrirat će se u sve sadržaje redovitog programa i imat će sljedeća obilježja:

- provedba programa je cjelovita, ne dijeli se sadržajno niti vremenski
- program ima svrhu obogaćivanja redovitog programa
- program se prilagođava konkretnim potrebama, mogućnostima, sposobnostima, interesima djeteta jer su djeca aktivni sudionici svoga proces učenja, u skladu s humanističko-razvojnou koncepcijom koja u prvi plan stavlja dijete, njegove potrebe i prava te sustavno poticanje cjelovitog razvoja djeteta
- voditelji programa su stručnjaci koji dobro vladaju materinim i stranim jezikom, dobro poznaju dijete i posebnosti njegovog razvoja, te su kompetentni u (su)konstruiranju poticajnog okruženja
- prepoznavanje specifičnih potreba roditelja i njihovo uključivanje, te zajedničko donošenje odluka vezanih za razvoj, učenje i socijalni život djeteta.

➤ **Cilj odgojno-obrazovnog rada programa**

Glavni cilj odgojno-obrazovnog rada specificiran za engleski jezik, a taj je osigurati djetetu da na spontan i prirodan način, u poznatom i poticajnom okruženju formira pozitivne stavove prema učenju drugog jezika i pripadajućeg mu društvenog i kulturnog konteksta.

➤ **Bitne zadaće programa**

Bitne zadaće kojima će se realizirati cilj odgojno-obrazovnog rada su:

- razvijati kod djeteta senzibilitet za engleski jezik
- promicati vremenski kontinuitet izloženosti stranom jeziku
- stvarati uvjete u kojima će dijete imati priliku slušati i govoriti engleski jezik
- poticati djetetovu samoaktivnost i interes za postupnim slušanjem, razumijevanjem i usvajanjem vokabulara engleskog jezika
- osigurati usvajanje osnovnog rječnika i jezičnih struktura na engleskom jeziku
- njegovati ispravan izgovor, ritam i intonaciju
- poticati i motivirati dijete na situacijsko učenje riječi, jezičnih i fonetskih formi
- omogućiti djetetu postupno izražavanje na engleskom jeziku, prema njegovim izražajnim mogućnostima
- razvijati samopouzdanje djeteta i osjećaj uspješnosti u spontanom izražavanju
- razvijati interes djeteta za druge ljude, običaje, zemlje i kulture.

➤ **Voditelji programa**

Voditeljice programa su odgajateljice predškolske djece (VŠS), koje su u skladu s Pravilnikom o vrsti i stupnju stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97) stručno osposobljene za provedbu programa engleskog jezika u dječjem vrtiću, te posjeduju svjedodžbe o znanju stranog/engleskog jezika B2 razine, izdane od strane Učilišta Jantar - ustanove za obrazovanje odraslih u Splitu. Odgajateljice će se kontinuirano educirati i usavršavati svoje kompetencije potrebne za provedbu stranog jezika s djecom predškolske dobi.

➤ **Specifična oprema i materijali za program ranog usvajanje engleskog jezika**

Za posebni program engleskog jezika osim osnovne opreme za redoviti program, osigurat ćemo i specifičnu opremu, didaktička sredstva i druga pomagala prema zahtjevu programa. Materijalni uvjeti za ostvarivanje programa sadržavat će tehnička sredstva: TV, radio, CD, MP3 player, prenosni zvučnik s mikrofonom, PC s konfiguracijama za učenje stranog /engleskog jezika. Obogaćivanje prostora didaktičkim igrama i materijalima:

- slikovnice, slikovne rječnike, dječje enciklopedije (Slikobajke, Stick Man, What the Ladybird Heard, What the Ladybird Heard Next, What the Ladybird Heard on Holiday, Ja učim engleski-Boje, Mojih prvih 100 riječi, Mojih prvih 1000 riječi, Moja kuća, ciklus slikovnica američkog pisca i ilustratora dječjih knjiga Eric Carle -1, 2, 3 To the ZOO, From Head to Toe, The Very Hungry Caterpillar,...)
- plakati (My Body, Emotions, Colours, Numbers, Picture Alphabet, Shapes, Animals)
- društvene igre: flash cards, activity cards, storytelling cubes
- audio- i videozapisi (pjesmice, edukativni crtani filmovi)
- lutka (štapne, ginjolge, zijevalice, lutke za prste)
- umetaljke, memory, puzzle, 3D puzzle
- glazbena pomagala, instrumenti
- logopedске igre i logopedске bajke
- zrcalo.

Navedeni materijali uz neoblikovane i prirodne materijale stalno su dostupni djeci, raspoređeni su po centrima aktivnosti i omogućuju različite vrste aktivnosti u manjim skupinama te kreativan i stvaralački pristup igri i učenju, kao i kvalitetnijoj komunikaciji i suradnji.

Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje te kvalitetno socijalno okruženje potiču razvoj dobrobiti i kompetencija djece navedenih u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj.

→ **Uključivanje u međunarodni projekt „SAY HELLO TO THE WORLD“**

Projekt će se realizirati u suradnji s FINI zavod, delo za mlade, Radeče iz Republike Slovenije pod originalnim nazivom »Pomahajmo v svet« / „Pozdravimo svijet“. Projekt se temelji na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a vezan je uz razvoj temeljnih cjeloživotnih kompetencija.

Cilj projekta je povezivanje djece po cijelom svijetu preko video poziva, gdje se mogu vidjeti i pomoću "sto jezika" međusobno komunicirati.

Iskustva i znanje, koje će djeca tijekom projekta steći, voditi će ih razumijevanju svijeta, a razumijevanje k promjenama.

Projekt se temelji na svijesti o osobnom identitetu, spoznavanju Hrvatske i drugih kultura i civilizacija, brige za socijalnu pravednost, poticanju interakcija među djecom i razvoju socijalnih vještina.

➤ **Obilježja projekta**

- međunarodno sudjelovanje
- kroz upoznavanje užeg i šireg, društvenog, prirodnog i kulturnog okruženja te upoznavanjem međukulturalnih i drugih razlika, rješavaju probleme netolerantnosti, prevladavaju stereotipe, predrasude te jedni druge osvještavaju o važnosti zdravoga okruženja
- briga za socijalnu pravednost
- uključivanje u program, upoznavanje i otkrivanje domaćega okruženja i šireg svijeta kod djece oblikuju nacionalnu i državnu svijest
- djeca spoznaju kako je uređeno društvo, upoznaju se s različitim funkcijama društvene okoline, sa zanimanjima, radnom i kulturnom okolinom
- mogućnost upoznavanja s raznim kulturama i tradicijama
- uključivanjem u projekt djeca razvijaju svoju kreativnost, stvaralaštvo, koriste stečena znanja na području igre, kretanja, stvaranja
- međusobno povezivanje djece iz europskih i drugih država i stvaranje novih prijateljstava
- upoznavanje i učenje sigurnog korištenja računala
- promoviranje volontiranja, ekologije i humanitarnosti
- učenje stranih riječi i jezika.

➤ **Način ostvarivanja projekta**

Projekt sadrži program "Pet prstiju" u kojem je pet tema:

1. *mali prst*: Ovo sam ja / „This is Me“
2. *prstenjak*: Ja i moja obitelj / „Me and my Family“
3. *srednji prst*: Ja i moj vrtić / „Me and my Kindergarten“
4. *kažiprst*: Ja i moj grad / „Me and my Town“
5. *palac*: Ja i moja država / „Me and my Country“

-
- *dlan*: Zaključak – objedinjuje svih tema.

Realizacijom pojedine teme ostvaruju se kratkoročni ciljevi, koji na kraju objedinjavanjem svih tema u Zaključku daju ostvarivanje svih navedenih ciljeva projekta.

Uvažavanjem načela različitosti i multikulturalnosti na razini odabranih sadržaja, aktivnosti i materijala djeci se omogućuje doživljavanje različitosti svijeta (stvari, ljudi, kultura).

Za svaku temu prošet će se dva (2) video-poziva. U prvom pozivu prvi vrtić predstavlja ono što želi, dok vrtić partner promatra i prati, a u drugom video-pozivu je obratno. Video-pozivi bi trebali trajati do 15 minuta, radi bolje koncentracije djece.

➤ **Vremenik aktivnosti projekta**

Planirano trajanje projekta je šest mjeseci, a projektne aktivnosti započet će se provoditi krajem listopada 2023.g. i trajat će do svibnja 2024.g., za realizaciju svake teme planira se oko mjesec dana.

➤ **Način vrednovanja projekta**

Nakon svakog video-poziva i predstavljanja teme voditeljice skupine zajedno s djecom ispunjavaju evaluacije o rezultatima video-poziva i cjelokupnom procesu.

Dokumentiranje, praćenje i vrednovanje kratkoročnih ciljeva omogućuje redovitu provjeru, razvoj i prijedloge novih kreativnih rješenja u narednom ciklusu.

Planirana stručna literatura:

- [1] Appel, K., J. Masterson, J., *"Jezik i govor od rođenja do 6. godine"*, Ostvarenje, Lekenik, 2004.
- [2] Dennison P. E., *"Brain Gym: priručnik za obitelj i edukatore"*, Alfa, Zagreb, 2011.
- [3] Herljević I. i Posokhova I., *"Govor, ritam, pokret"*, Ostvarenje, Lekenik, 2007.
- [4] Medved Krajnović M., *"Od jednojezičnosti do višejezičnosti"*, Leykam international, Zagreb, 2010.
- [5] Miljak, A., *"Uloga komunikacije u razvoju govora djece predškolske dobi"*, Školske novine, Zagreb, 1984.
- [6] Posokhova, I., *"Razvoj govora i prevencija govornih poremećaja u djece"*, Ostvarenje, Lekenik, 2011.
- [7] Prebeg-Vilke, M., *"Vaše dijete i jezik, materinski, drugi i strani jezik"*, Školska knjiga, Zagreb, 1991.
- [8] Silić, A., *"Prirodno učenje stranoga (engleskoga) jezika djece predškolske dobi"*, Mali profesor, Zagreb, 2007.
- [9] Štanger-Velički V., *"Stihovi u pokretu: malešnice i igre prstima kao poticaj za govor"*, Alfa, Zagreb, 2011.

4.5. Rad s djecom s posebnim potrebama

U odgojno-obrazovnom procesu poseban naglasak je stavljen na rad s djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djeca s teškoćama i darovita djeca) kroz opservaciju i praćenje djece: analizom podataka iz medicinske dokumentacije, razgovorom s roditeljima i promatranjem ponašanja djeteta u odgojnoj skupini, te izradu individualiziranih programa rada u odgojnoj skupini uz savjetodavni rad stručnjaka s roditeljima i upućivanje djece stručnjacima izvan vrtića.

Primarni cilj je pronaći najbolje odgojno-obrazovne postupke za stimuliranje optimalnog psihofizičkog razvoja i integracije djece među vršnjake koje je usmjereno ka stvaranju inkluzivnog okruženja.

4.6. Pedagoška dokumentacija

Stručna dokumentacija vodit će se prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, 83/01).

Pedagoška dokumentacija i evidencija o djeci predškolske dobi jest:

1. Matična knjiga djece
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojno-obrazovne skupine
3. Imenik djece
4. Ljetopis dječjeg vrtića
5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada
6. Godišnje izvješće o ostvarenosti plana i programa rada
7. Program stručnog usavršavanja
8. Dosje djeteta s posebnim potrebama
9. Knjiga zapisnika.

Dječji vrtić obavlja svoju djelatnost na temelju Kurikuluma i Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada vrtića, kojeg za svaku godinu predlaže ravnatelj, a donesen je na temelju Izvješća o ostvarenosti plana i programa rada za prethodnu pedagošku godinu.

4.6.1. Dodatna dokumentacija

U cilju osmišljavanja sadržaja i poticaja za primjeren razvoj i učenje djece, praćenje i evaluaciju programa sustavno ćemo provodit dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa na sljedeće načine:

a) Dokumentiranje aktivnosti djece / razvojne mape

- individualni i zajednički uraci djece – slike, crteži, pisani uraci djece,
- samorefleksije djece – foto i video snimke, bilješke
- narativni oblici – bilješke
- opservacije postignuća djece – liste praćenja
- individualna i zajednička dokumentacija o različitim oblicima suradnje s roditeljima.

b) Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa / mapa projekta

- foto, video zapisi i bilješke djece i odgajatelja
- samorefleksije i zajedničke refleksije odgajatelja i drugih stručnih djelatnika u: vrtiću, obitelji, zajednici.

c) Dokumentiranje profesionalnog razvoja odgajatelja

- informacije o profesionalnoj praksi odgajatelja: planovi, pripreme, potvrde stručnog usavršavanja, primjeri dječjih radova koji ilustriraju provedene aktivnosti, evaluacije odgajateljeva rada od strane stručnih suradnika, savjetnika i mentora.

Dokumentacija predstavlja podlogu za interpretaciju tj. kritički osvrt na odgojno-obrazovni procesa kompetentnih praktičara – refleksivnih praktičara koji istražuju i kritički propituju svoju praksu (implicitnu pedagogiju - vrijednosti, stavove, znanja, učenje), razumijevaju i transformiraju istu. Osvještavanje važnosti dokumentacije bitno je i za dijete, kao aktivnog građanina društva i subjekta svog razvoja, stoga je nužno razvijati sposobnosti promišljanja, vrednovanja i donošenja odluka o svom vlastitom odgoju i obrazovanju u poticajnom prostorno-materijalnom i socijalnom okruženju.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Temeljem članka 29. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, te Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Ustanove, odgajatelji i stručni suradnici obavezni su se stručno usavršavati.

Slojevitost zadaća u ostvarivanju ciljeva i provođenju suvremeno koncipiranog odgojno-obrazovnog procesa od odgajatelja i stručnih suradnika zahtijeva kontinuirano stručno usavršavanje s tendencijom trajnog unapređenja prakse. Profesionalno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika usmjeravat ćemo prema razvoju istraživačkih i refleksivnih umijeća. Istraživačko obilježje omogućuje propitivanje uvjerenja, iskustava i svakodnevne prakse te kroz zajedničko refleksivno istraživanje s drugim dionicima predstavlja polazište za bolje razumijevanje i mijenjanje vlastite prakse pri čemu postajemo refleksivni praktičari, koji svoja djelovanja usmjeravaju na akcijska istraživanja vlastite cjelokupne prakse u cilju njenog dubinskog razumijevanja, istraživanja, mijenjanja prema stalnom rastu kvalitete programa i kulture ustanove u cjelini.

Poticat ćemo profesionalni rast i razvoj dionika procesa, kako unutar tako i izvan ustanove, različitim individualnim i grupnim oblicima rada.

Stručno usavršavanje će se realizirati u redovnoj satnici i putem svih za to propisanih oblika:

- **individualno stručno usavršavanje:**
 - praćenje stručne literature i periodike,
 - prema individualnom Programu stručnog usavršavanja (interesne teme, rad na projektu)
- **stručno usavršavanje unutar ustanove:**
 - odgojiteljska vijeća, interni stručni aktivni, izvješća s roditeljskih sastanaka i seminara, razmjena iskustava, refleksije odgojno-obrazovne prakse
 - refleksivna fokus grupa praktičara engleskog jezika
- **stručno usavršavanje izvan ustanove:**
 - sudjelovanje na stručnim skupovima i seminarima u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje
 - pohađanje edukacija za unapređivanje programa učenja engleskog
 - online-radionice u organizaciji organizatora projekata Naša mala knjižnica i „Say Hello to the World“

- stvaranje profesionalnih zajednica učenja umrežavanjem vrtića u lokalnoj zajednici
- suradnja s dječjim vrtićima s ciljem razmjene iskustava i proširivanja stručnih kompetencija.

- ***Planirana stručna literatura i obvezni dokumenti:***

- [1] Antulić Majcen S., Pribela-Hodap S., “Prvi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja”, Zagreb, NCVVO, 2017.
- [2] Beever S., "Sretno dijete sretni vi", Ostvarenje, Lekenik, 2011.
- [3] Ann Debsmore, Margaret Bauman, Vaš uspješan predškolac, Veble commerce, Zagreb 2014.
- [4] Barth, B. M., Razumjeti što djeca razumiju: struktura znanja i njegovo oblikovanje: problemi prijenosa znanja, Zagreb, Profil akademija, 2004.
- [5] Daniels E.R; Stafford K., Kurikulum za inkluziju – razvojno-primjereni program za rad s djecom s posebnim potrebama, Zagreb, Pučko otvoreno učilište KPK, 2003.
- [6] Došen-Dobud A., S djecom u jaslicama, Alinea, Zagreb 2004.
- [7] Došen-Dobud A., Predškola-vodič za voditelje i roditelje, Alinea, Zagreb 2008.
- [8] Juul, J., Vaše kompetentno dijete - za nove temeljne vrijednosti obitelji, Zagreb, Eduka, 1996.
- [9] Juul, J., Četiri vrijednosti koje će djecu pratiti do kraja života, Harfa, Split, 2018.
- [10] Kirsten A. Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh, Kurikulum za vrtiće, POU Korak po korak, 2006.
- [11] Kubelka R., Pelt R., Vrbanac D., Dječji talenti – Otkrijte talente svog djeteta podržavajući izvornost dječjeg učenja, Ostvarenje, Lekenik, 2013.
- [12] Ljubetić M., Vrtić po mjeri djeteta, Školske novine, Zagreb 2009.
- [13] Ljubetić M., Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice, Zagreb, Element, 2014.
- [14] Maleš D., Stričević I., Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu, Zagreb 2005.
- [15] Maleš D., Nove paradigme ranog odgoja, FFZG, Zagreb 2011.
- [16] Milanović M. i suradnici, Pomozimo im rasti, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2014.
- [17] Miljak A., Življenje u dječjem vrtiću, Spektar media, 2009.
- [18] Miljak A., Vujičić L., Vrtić u skladu s dječjom prirodom -“Dječja kuća”, 2002.
- [19] Pejić Papak P., Zuljan D., Vujičić L., Poticajno okruženje za učenje i poučavanje: razvoj kompetencija studenata, Sveučilište u Rijeci - Učiteljski fakultet, Rijeka 2021.

- [20] Petrović-Sočo B., *Dijete, odgajatelj, slikovnica*, Alinea, Zagreb 1997.
- [21] Petrović-Sočo B., *Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjeg vrtića*, Mali profesor, Zagreb 2009.
- [22] Slunjski E., *Tragovima dječjih stopa*, Profil knjiga, Zagreb, 2012. 35
- [23] Slunjski E., *Integrirani predškolski kurikulum*, Zagreb, Mali profesor, 2013.
- [24] Slunjski E., i suradnici, *Izvan okvira - kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma*, Element, Zagreb 2015.
- [25] Slunjski E. i suradnici, *Izvan okvira 2: Promjena – od kompetentnog pojedinca i ustanove do kompetentne zajednice učenja*, Element, Zagreb, 2016.
- [26] Slunjski E., i suradnici, *Izvan okvira 3 – Vođenje: prema kulturi promjene*, Element, Zagreb 2018.
- [27] Slunjski E., i suradnici, *Izvan okvira 4 – Mudrost vođenja: prikazi istraživanja i alati razvoja prakse vođenja*, Element, Zagreb 2019.
- [28] Szanton, E.S., *Kurikulum za jaslice*, POU Korak po korak, 2005.
- [29] Vujičić, Lidija, *Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove*, Mali profesor, Zagreb 2011.
- [30] Vujičić L., Pejić Papak P., Velenčić Zuljan M., *Okruženje za učenje i kultura ustanove*, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka 2018.
- [31] Zrilić, S. *Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole*, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2011.
- [32] *Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja*, NCVVO, Zagreb, 2012.
- [33] *Unapređenje kvalitete rada primjenom ISSA pedagoških standard*, Biblioteka KPK, Zagreb, 2006.
- [34] Časopisi: “Dijete, vrtić, obitelj” i “Djeca u Europi”, Pučko otvoreno učilište KPK
- [35] *Zbornici radova stručno-znanstvenog skupa Dani predškolskog odgoja SDŽ “Miris djetinjstva”*.

Stručnu literaturu i periodiku nadopunjavat ćemo sukladno potrebama procesa i unapređenja prakse.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelji imaju važnu ulogu u razvoju djetetove ličnosti, oni su prvi odgajatelji djeteta i imaju glavnu odgovornost za djetetov razvoj. Stoga, roditelji i odgajatelji trebaju djelovati zajedno kao partneri kako bi podržali djecu u igri, učenju, rastu i razvoju. Odgajatelji i stručni suradnici su profesionalci koji će im svojim pedagoško-metodičkim znanjima pružati podršku u njihovoj roditeljskoj ulozi. Kontinuiranom razmjenom iskustava i znanja stremit ćemo zajedničkom, cjelovitijem razumijevanju djeteta i razvoju odgojno-obrazovnog pristupa usklađenog s individualnim i razvojnim posebnostima djeteta.

Za provedbu odgojno-obrazovnog procesa nužno je građenje partnerskog odnosa s roditeljima, jer su roditelji važan resurs u evoluciji programa.

Takav odnos podrazumijeva ravnopravnost uloga roditelja i profesionalaca uz ostvarivanje dvosmjerne komunikacije i međusobnog povjerenja, u cilju dobrobiti djeteta:

- pravovremenog i konstruktivnog rješavanja problemskih situacija vezanih uz odgoj i obrazovanje te razvoj djece,
- poticanja roditeljske uključenosti u oblikovanje kvalitetnog programa,
- podržavanja aktivnog sudjelovanja roditelja u realizaciji programa,
- osiguravanja prava roditelja na kritičko vrednovanje postignuća,
- osnaživanje roditeljskih kompetencija i djelotvornosti stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece u obitelji.

U skladu s navedenim ciljevima roditeljima ćemo pružati različite oblike suradnje s profesionalcima u ustanovi:

- svakodnevna razmjena informacija o djetetu
- roditeljski sastanci različitog tipa /informativni, tematski/,
- organiziranje zajedničkih radionica,
- individualni razgovori s roditeljima,
- druženja s roditeljima,
- zajednički susreti povodom proslave blagdana, značajnih datuma,
- info-kutići, web-stranca i drugi dogovoreni oblici komunikacije (mobilne aplikacije)
- savjetovalište za roditelje,
- uključivanje roditelja u aktivnosti skupina.

Poseban naglasak ćemo staviti na kontinuiranom provođenju individualnih razgovora s roditeljima koji će biti inicirani od strane stručnjaka, najmanje dva (2) puta u pedagoškoj godini, a po potrebi i više.

7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Suradnja s vanjskim ustanovama podrazumijeva različite interakcije vrtića s užom i širom društvenom zajednicom u cilju ostvarivanja i unapređivanja kvalitete cjelokupnog djelovanja.

U svrhu uspješnijeg ostvarivanja ciljeva i zadaća odgojno-obrazovnog programa kontinuirano ćemo surađivati sa sljedećim vanjskim čimbenicima:

- **Ministarstvo znanosti i obrazovanja**
 - informacije o novim zakonima i propisima
 - suglasnost za provedbu programa
 - sufinanciranje programa javnih potreba (program predškole)
 - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
- **Agencija za odgoj i obrazovanje**
 - stručno usavršavanje prema Katalogu stručnih skupova
 - stručna podrška i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća i programa
 - prijava pripravnika za stažiranje i polaganje stručnih ispita
 - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
- **Poglavarstvo Grada Splita**
 - **Upravni odjel za društvene djelatnosti – Odsjek za odgoj, obrazovanje, znanost i tehničku kulturu**
 - osiguravanje sredstava za sufinanciranje redovne djelatnosti
 - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
 - suradnja u organizaciji svečanosti i blagdana
 - predstavljanje djelovanja vrtića široj javnosti
 - **Upravni odjel za socijalnu skrb, zdravstvenu zaštitu i demografiju**
 - realizacija sufinanciranja cijene programa vrtića: posebni status samohranih roditelja, obitelji slabijeg socijalnog stanja i obitelji s troje i više djece
- **Osnovne škole**
 - organiziranje posjeta osnovnim školama
 - razmjena informacija prilikom upisa djece u prvi razred
- **Drugim privatnim, vjerskim i gradskim vrtićima**
 - umrežavanje praktičara - profesionalna okupljanja u cilju razmjene iskustava i konstruiranje novih spoznaja

- **Jezik i vrtić – edukativne radionice za odgajatelje i učitelje engleskog jezika**
 - stručno usavršavanje voditelja za provedbu programa ranog učenja engleskog jezika s djecom predškolske dobi
- **Kulturno-umjetničke institucije**
 - posjete kazalištima i gostovanje istih u vrtiću – lutkarstvo i scenska umjetnost
 - muzeji – edukativne radionice
- **Nastavni zavod za javno zdravstvo splitski-dalmatinske županije**
 - provođenje higijensko-epidemioloških mjera
 - praćenje rada prema HACCAP-sustavu
 - sanitarni pregledi djelatnika
- **Izdavačko i grafičko poduzeće Ibis grafika, Zagreb**
 - realizacija projekta Naša mala knjižnica
- **Nakladnicima: Naklada Panda, Naklada Potjeh**
 - obogaćivanje pedagoške prakse novim publikacijama.
- **FINI zavod, delo za mlade, Radeče iz Republike Slovenije**
 - realizacija projekta „Pomahajmo v svet“/„Say Hello to the World“/„Pozdrav svijetu“

Koordiniranim djelovanje ustanove i navedenih institucija u užoj i široj društvenoj zajednici osiguravat ćemo neophodne oblike potpore u rješavanju konkretnih problema i ostvarivanju specifičnih zadaća ustanove.

8. VREDNOVANJE PROGRAMA

Vrednovanje, kao proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada temelj je ostvarivanja napretka u kvaliteti rada ustanove, stoga ćemo ga nastaviti provoditi kako nam je to i dužnost prema Državnom pedagoškom standardu (čl. 52.). Podzakonski akti nalažu vanjsko i unutarnje vrednovanje ustanove. Vanjsko vrednovanje provode nadležne institucije (Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Služba za društvene djelatnosti na lokalnoj razini) i usmjereno je na praćenje obrazovnih postignuća, dok unutarnje vrednovanje (samovrednovanje) provode ustanove s ciljem utvrđivanja kvalitete procesa koji je prethodio postignućima. Vrednovanje, kako vanjsko tako i unutarnje, smatramo sastavnim dijelom odgojno obrazovnog procesa, a posebno ćemo se usmjeriti na osnaživanje ustanove, svih sudionika, na osvješćivanje važnosti i nužnosti unutarnjeg vrednovanja, jer upravo je to put prema unapređivanju pojedinca i ustanove u cjelini.

Samovrednovanje će se provoditi na kraju svakog orijentacijskog razdoblja, a obuhvaća sljedeće sadržaje:

- vrednovanje razdoblja prilagodbe, vrednovanje ostvarenih uvjeta za provedbu postavljenih zadaća, te vrednovanje planiranih razvojnih zadaća u vidu procjene postignuća djece za pojedini razvojni aspekt,
- vrednovanje područja rada (timska procjena odgojitelja po područjima: organizacija i suradnja, materijalni uvjeti, odgojno-obrazovni rad, stručno usavršavanje, suradnja s roditeljima, suradnja s užom i širom društvenom zajednicom i institucijama).

Postupke vrednovanja provoditi ćemo:

- Dnevno, tjedno i mjesečno pri čemu će odgajatelji voditi zapažanja vezana uz dnevne aktivnosti u vrtiću iskorištene ponuđene / situacijske poticaje. U svakodnevnom radu odgojitelji će dokumentirati aktivnosti putem fotografija, audio-video zapisa, bilješki.
- Tromjesečno ćemo vrednovati ostvarivanje: uvjeta za provedbu aktivnosti i razvojnih zadaća. Pratiti stanje u grupama i materijalne uvjete, aktivnosti i sadržaje kao i načine te kvalitetu suradnje s roditeljima. U vrednovanju ćemo voditi i pisane zabilješke o promjenama vezanim uz pozitivne i negativne rezultate planiranih aktivnosti, kao i ostalih zbivanja u skupini.
- Godišnje izvješće o ostvarenosti plana i programa rada ustanove na kraju pedagoške godine dostavit ćemo nadležnim institucijama Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agenciji za odgoj i obrazovanje i Gradu Splitu – Službi za društvene djelatnosti. Godišnje izvješće obuhvaća cjelokupnu analizu rada vrtića u protekloj pedagoškoj

godini što uključuje osvrt na: ustrojstvo rada, provedene materijalne i organizacijske uvjete rada, provedbu njege i skrbi za zdravlje i tjelesni razvoj djece, provedbu odgojno-obrazovnog rada s djecom, polaznost i ostvarenost stručnog usavršavanja radnika vrtića unutar i izvan ustanove, provedbu suradnje s roditeljima i vanjskim čimbenicima. Dio godišnjeg izvješća su i izvješće ravnatelja i stručnih suradnika.

- Periodičke postupke vrednovanja ćemo provoditi pomoću: listi praćenja napretka i postignuća djece u svim razvojnim područjima, vođenja razvojnih mapa za svako dijete u skupini, fotografiranja, video-snimanja aktivnosti i igre u skupinama, praćenja i vrednovanja procesa aktivnosti odgajatelja u neposrednom radu s djecom, kao i anketiranje djece, roditelja, odgajatelja i drugih dionika procesa, koje će poslužiti za refleksije odgojno-obrazovne prakse jer omogućuju interpretaciju i reinterpretaciju procesa odgoja i učenja djece usmjerene oblikovanju primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgajatelja, u svrhu vrednovanja i daljnjeg unapređivanja kvalitete rada.

Temelj (samo)refleksije procesa predstavlja dokumentacija i njena stalna razrada dodatnim procedurama za kojima se tijekom procesa osvijesti potreba, jer odgojno-obrazovni proces kao živi sustav producira potrebu za novim propitivanjima i nadogradnjom.

Prikupljena dokumentacija služiti će kao predmet timske refleksije o odgojno-obrazovnoj praksi za timsku evoluciju.

Tijekom ove pedagoške godine proces samovrednovanja provodit ćemo na stručnim aktivima kroz razumijevanje ključnih područja kvalitete rada ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (*Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, NCVVO, Zagreb, 2012.*):

1. područje kvalitete - *Strategija ustanove za rani odgoj*

- Odnosi se na filozofiju ustanove, njeno cjelokupno djelovanje, na misiju, viziju i vrijednosti iz kojih proizlaze smjernice za svakodnevno planiranje, realizaciju i vrednovanje postignuća, kao i za jačanje kapaciteta ustanove kako bi sama sebe mijenjala i usavršavala u zacrtanom smjeru.

2. područje kvalitete - *Organizacijsko vođenje ustanove za rani odgoj*

- Odnosi se na kvalitetu življenja, kvalitetu odnosa svih dionika procesa u ustanovi. Područje organizacijskog vođenja ustanove usmjereno je na razvoj odnosa, osnaživanje partnerstva kao i razvoj timova i mreža za učenje, pri čemu se djelatnike potiče na suodlučivanje i pronalaženje različitih strategija rješavanja problema, otvorenost prema prijedlozima i sugestijama djelatnika, novim idejama i metodama rada. Poticanje

komunikacije na različitim razinama unutar ustanove i razvijanje strategije angažmana, nasuprot kontrole.

3. područje kvalitete - *Kultura ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*

→ Odnosi se na način življenja u ustanovi, a podrazumijeva norme i očekivanja, prava i obveze, uloge i odnose svih dionika u ustanovi, koji se odražavaju na cjelokupno ozračje, te time čine svakodnevno „bilo“ života ustanove, kroz što se oblikuje njena autentičnost i identitet. Kultura odražava modele identiteta i djelovanja svojih pripadnika i njome se tumači odgojno-obrazovna stvarnost ustanove.

4. područje kvalitete – *Prostor, materijalni i tehnički uvjeti rada*

→ Predstavlja materijalizaciju odgojno-obrazovne filozofije ustanove i odnosi se na oblikovanje prostorno-materijalnog okruženja za življenje i učenje koje omogućava komunikaciju i socijalnu interakciju djece i odraslih u ustanovi te omogućava aktivno konstruiranje znanja kroz: slobodu izbora, samostalnost, kretanje, kreativnost, vlastiti tempo učenju i podrazumijeva odgovarajuće radne uvjete za djelatnike ustanove.

5. područje kvalitete - *Zdravstveno-higijenski uvjeti rada i sigurnost*

→ Odnosi se na ispunjavanje uvjeta smještaja, planiranje prehrane u skladu s preporukama stručnjaka, mjere prevencije od zaraznih bolesti tijekom zajedničkog boravka, mjere vezane za svakodnevne aktivnosti u ustanovi, održavanje higijene i nadzor higijenskog stanja, mjere zaštite od zaraznih bolesti, higijensko-epidemiološki nadzor zaraznih bolesti, protuepidemijske mjere, mjere na izletima u prirodu i ljetovanju te zdravstveni odgoj djece, te održavanju i čistoći okoliša ustanove, potom na osiguravanje uvjeta za maksimalnu sigurnost djece tijekom boravka u ustanovi, i to osiguravanjem materijalno-organizacijskih uvjeta rada, kao i stručnom osposobljenošću svih djelatnika ustanove, te prevencija mogućih opasnih situacija.

6. područje kvalitete - *Kurikulum i odgojno-obrazovni proces*

→ Objedinjuje sva ostala područja kvalitete i obuhvaća vrijednosti koje su u podlozi neposrednoga odgojno-obrazovnog rada: pedagogiju, okruženje, kvalitetu odnosa i komunikacije djeteta i odraslih te osiguravanje uvjeta za kvalitetan rast i razvoj svakog djeteta, kao i svih dionika procesa, koji u sinergiji čine ustanovu zajednicom učenja.

7. područje kvalitete - *Ljudski resursi*

→ Odnosi se na sve sudionike ključne za život i rad ustanove. Kvalitetna odgojno-obrazovna ustanova smatra svoje djelatnike svojim najvrjednijim kapitalom, omogućuje

im sustavno profesionalno usavršavanje i napredovanje, primjenjuju razrađen program nagrađivanja za najbolja postignuća, pružaju sustavnu potporu u radu i potiču na sudjelovanje u svim sastavnicama života i rada ustanove. U takvoj ustanovi djelatnici su zadovoljni i posvećeni poslu.

8. područje kvalitete - *Suradnja s užom i širom društvenom zajednicom*

→ Odnosi se na različite interakcije ustanove sa svojom okolinom, što pridonosi kvaliteti rada. Obuhvaća suradnju s roditeljima kao ključnim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa, suradnju s drugim odgojno-obrazovnim ustanovama, kao i suradnju s nadležnim institucijama, agencijama, ministarstvom i fakultetom i suradnja s lokalnom zajednicom u različitim modalitetima. Podrazumijeva roditelje i članove društvene zajednice ravnopravnim partnerima u odgoju i obrazovanju djece, kao i djelatno uključivanje roditelja i svih čimbenika u (su)konstrukciju vrtićkog kurikula.

9. područje kvalitete - *Proces praćenja i vrednovanja*

→ Odnosi se na osvješćivanje dobrih i loših segmenata rada, zadovoljstvo kvalitetom rada, spremnost za prihvatanje i iznošenje dobronamjernih primjedbi o radu, otvorenost ustanove za razgovor o kvaliteti, procjenjivanje osobnog doprinosa kvaliteti rada ustanove, te elemente stavova o procesima vanjskog vrednovanja i samo-vrednovanja. Može se provoditi na razini ustanove, na razini ciljane skupine unutar ustanove ili na razini pojedinca. Praćenje i vrednovanje mogu se provoditi *iznutra /na razini ustanove – tzv. samovrednovanje* i *izvana – vanjsko vrednovanje*. Neizostavan dio procesa praćenja i vrednovanja je dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa, a uz njega i drugi dokumenti koji govore o kvaliteti rada ustanove.

Iznošenje samorefleksija o odgojno-obrazovnoj praksi podvrgnutih refleksiji stručnog tima/fokus grupa praktičara, je nužno i učinkovito za:

- *konstatiranje postojećih kritičnih točaka kao i dobrih strana,*
- *otklanjanje nedostataka i osmišljavanje smjernica daljnjeg unapređenja*
- *otvaranje prostora za kreativnost i inovativnost u daljnjem radu.*

9. PLAN I PROGRAM RADA RAVANTELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA

9.1. PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE

Ravnateljica je poslovna i stručna voditeljica vrtića, čije zadaće obuhvaćaju brigu za osiguravanjem sigurnosnih, materijalnih, organizacijskih i kadrovskih uvjeta potrebnih za provedbu odgojno-obrazovnog procesa, te koordiniranje svih službi vrtića u svrhu kvalitetnijeg rada s djecom i ostalim dionicima odgojno-obrazovnog procesa.

Godišnji plan i program rada ravnateljice u pedagoškoj godini 2023./2024. sastojat će se od sljedećih programskih sadržaja:

9.1.1. Poslovi planiranja, definiranja i provođenja odgojno-obrazovnog rada

- (su)konstrukcija Izvješća ostvarenosti godišnjeg plana i programa rada za 2022./2023. pedagošku godinu, Godišnjeg plana i programa rada vrtića, Kurikuluma vrtića za pedagošku godinu 2023./2024. timskim radom: stručnih suradnika/pedagoginja, zdravstvene voditeljice, odgajateljica na temelju zajedničkog učenja i istraživanja vlastite odgojno-obrazovne prakse, te usklađivanje i dopunjavanje bitnih zadaća i njihovo pravodobno i kvalitetno provođenje
- osiguravanje potrošnog i didaktičkog materijala i sredstava za rad, kao i stručne literature i periodike u cilju kontinuiranog rada i učenja te obogaćivanje sadržaja.

9.1.2. Vođenje poslovanja dječjeg vrtića

- obavljanje poslova organizacijske i stručno-pedagoške naravi
- pomoć odgajateljima oko administrativnih poslova
- zastupanje i predstavljanje ustanove
- afirmacija ranog i predškolskog odgoja u lokalnoj zajednici kao i obuhvaćanje što većeg broja djece unutar programa
- fleksibilnost odgojno-obrazovnog rada s ciljem prilagođavanja konkretnim potrebama djece i roditelja, njihovim mogućnostima i interesima.

9.1.3. Poslovi u području radnih odnosa

- individualni rad s odgajateljima u cilju pružanja pomoći u programiranju rada, vođenju pedagoške dokumentacije, kao i upućivanje na primjenu pojedinih oblika i metoda rada
- razvijati sposobnosti reflektivnog praktičara koji kontinuirano vrednuje proces rada i svoja postignuća
- poticati i razvijati stalnu brigu o kvaliteti profesionalnog razvoja, promičući koncept cjeloživotnog učenja
- sudjelovanje u istraživačkim projektima prema planu i programu ustanove
- organiziranje i sudjelovanje u svečanostima, izletima i ostalim aktivnostima u vrtiću
- razvijanje sklonosti prema timskom radu, interakcijom i suradnjom utemeljenima na partnerskim odnosima
- praćenje ostvarenja zadaća administrativno-tehničkih i pomoćnih radnika.

9.1.4. Informiranje odgojno-obrazovnih radnika vrtića i stručno usavršavanje

- izrada individualnih planova i programa stručnog usavršavanja u suradnji sa stručnim timom
- praćenje i procjenjivanje realizacije programa stručnog obrazovanja i usavršavanja radnika tijekom pedagoške godine
- stručne konzultacije sa članovima stručnog tima, Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja, Upravnim odjelom za društvene djelatnosti Grada Splita, te ostalim čimbenicima važnim za provođenje odgojno-obrazovnog rada
- sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima u i izvan ustanove
- primjena zakonskih i podzakonskih akata važećih dokumenata iz područja odgoja i obrazovanja.

• Rad na stručnoj literaturi u okviru poslova vođenja:

- [1] Bruner, J., *Kultura obrazovanja*, Zagreb, Educa 2000.
- [2] Covey, Stephan R., *Živjeti sedam navika-Hrabrost za promjenu*, Zagreb, Mozaik knjiga, 2004.
- [3] Loupan, B. C., *Vjerujte u svoje dijete: Buđenje djetetovih punih potencijala*, Ostvarenje, Lekenik, 2006.
- [4] Morin, E., *Odgoj za budućnost*, Educa, Zagreb, 2002.
- [5] Senge, Peter M., *Peta disciplina - Principi i praksa učeće organizacije*, Mozaik knjiga,

Zagreb, 2009.

[6] Slunjski E., *Kako djetetu pomoći da — (p)ostane samostalno i odgovorno: priručnik za roditelje, odgajatelje i učitelje / 2.neizmijenjeno izdanje*, Zagreb, Element, 2014.

[7] Slunjski E., *Mudrost vođenja: prikaz istraživanja i alati razvoja prakse vođenja*, Element, 2019.

[8] Srića V., „ *Inovativni menadžer u 100 lekcija – kako postati i ostati pobjednik*, Znanje, Zagreb, 2004.

[9] Stojanović I. S., Hitrec S., *Suvremeno vođenje u odgoju i obrazovanju: priručnik za ravnatelje, stručne suradnike i odgojitelje u sustavu odgoja i obrazovanja*, Golden marketing, Zagreb, 2014.

[10] Stoll, L. Fink, D., *Mijenjajmo naše škole*, Zagreb, Educa, 2000.

[11] William Glasser, *Kvalitetna škola - Škola bez prisile*, Educa, Zagreb, 2005.

9.1.5. Sudjelovanje u radu upravljačkog tijela dječjeg vrtića

Upravljačko tijelo vrtića je Upravno vijeće, u čijem radu ravnatelj ima sljedeće zadaće:

- u dogovoru s Predsjednikom Upravnog vijeća sazivati sjednice
- aktivno sudjelovanje na sjednicama Upravnog vijeća
- briga oko provođenja odluka Upravnog vijeća.

9.1.6. Rad u okviru stručno-razvojne službe dječjeg vrtića

- u suradnji sa stručnim timom sazivati sjednice Odgajateljskih vijeća;
- u suradnji sa stručnim timom – stručno unaprjeđivanje i analiza odgojno-obrazovnog rada i primijenjenih metoda
- suradnja sa stručnim suradnicama pedagoginjama pri izradi plana i praćenju provedbe odgojno-obrazovnog rada u odgojno-obrazovnim skupinama
- rad u okviru povjerenstva za stažiranje – sudjelovanje i praćenje provedbe plana i programa stažiranja odgajatelja/pripravnika u dječjem vrtiću
- suradnja s zdravstvenom voditeljicom pri praćenju zdravstvenog stanja djece i stvaranju povoljnih uvjeta za njegovu realizaciju
- poticanje kontinuirane edukacije odgojno-obrazovnih radnika, njihove kreativnosti i inventivnosti
- sudjelovanje u opserviranju djece s teškoćama u razvoju

- › unošenje inovacija u radnu dinamiku uputama prosvjetno-pedagoške službe i službi zaduženih za praćenje i unaprjeđivanje rada ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

9.1.7. Suradnja s roditeljima

Ostvarivanje različitih oblika rada i suradnje s roditeljima kroz:

- › individualne sastanke s roditeljima vezano za područje posebnog roditeljskog interesa
- › informativne roditeljske sastanke na mikro i makro razini
- › redovito informiranje putem oglasne ploče, web-stranice vrtića i drugim dogovorenim komunikacijskim kanalima
- › tematski/edukacijski roditeljski sastanci
- › organizacija kreativnih radionica za roditelje i djecu
- › organizacija izleta i svečanosti u vrtiću (blagdanske, završne, rođendanske).

9.1.8. Suradnja s ostalim vanjskim subjektima bitnim za rad dječjeg vrtića

- › suradnja s krovnim odgojno-obrazovnim institucijama: Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Agencija za odgoj i obrazovanje
- › suradnja s Gradom Splitom – Upravni odjel za društvene djelatnosti
- › suradnja s drugim ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
- › suradnja s osnovnim školama u neposrednom okruženju
- › suradnja s kulturno-umjetničkim institucijama (kazališta, muzeji, knjižnice)
- › suradnja s organizatorima projektnih aktivnosti u koje je vrtić uključen Ibis grafika, Zagreb i FINI zavod, delo za mlade, Radeče iz Republike Slovenije
- › suradnja s ostalim ustanovama i organizacijama relevantnim za unapređenje odgojno-obrazovnog procesa
- › suradnja s Državnim arhivom u Splitu
- › suradnja s informatičkom tvrtkom Infos Plus d.o.o., Split
- › aktivno angažiranje za kvalitetnije i intenzivnije sudjelovanje lokalne zajednice u životu dječjeg vrtića.

9.1.9. Ostali poslovi

Rad na poslovima službenika za informiranje, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22) i drugim propisima, kojima je osiguravano pravo na pristup informacijama korisnicima, na sljedeće načine:

1. putem web-stranice Vrtića,
 2. neposrednim davanjem informacije (usmeno),
 3. uvidom u dokumentaciju i izradom preslika dokumenata,
 4. davanje priopćenja sredstvima javnog informiranja, na drugi odgovarajući način (putem dnevnog tiska, oglasna ploča Vrtića i dr.).
- rad na uredskim poslovima vrtića - evidentiranje, obradu i zaštitu dokumentacije koja je nastala ili se koristila u radu Vrtića u skladu s Pravilnikom o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Dječjeg vrtića "Veseli kutak" u Stobreču (suglasnost Državnog arhiva u Splitu travanj, 2016.g.)
 - rad na uspostavljanju uredskog poslovanja u elektroničkom obliku prema *Uredbi o Uredskom poslovanju (NN 75/2021)*- informacijski sustav uredskog poslovanja u skladu s odredbama ove Uredbe
 - rad na poslovima službenika za zaštitu osobnih podataka sukladno Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18)
 - rad sa strankama koje nude različite usluge: akvizitere didaktičkog materijala i stručne literature, različite kazališne družine i pojedinci, reklamne, tiskovne i internetske agencije.

9.2. PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE PEDAGOGINJE

1. Uvod

Uloga pedagoga određena je humanističko-razvojnou koncepcijom predškolskog odgoja i obrazovanja, a temelji se na suvremenim znanstvenim spoznajama i stručnim dostignućima.

Pedagog je prisutan u vrtiću kao nezaobilazni čimbenik kvalitetnog ostvarenja osnovne zadaće - ranog odgoja i obrazovanja predškolske djece, što uključuje širok raspon djelovanja:

- promicanje i istraživanje različitih koncepcija, teorijskih postavki, znanstvenih spoznaja i dostignuća,
- unaprjeđivanje kakvoće rada s djecom i roditeljima, te stručno usavršavanje, osposobljavanje i obrazovanje odgojitelja i ostalih sudionika u procesu
- istraživanje i vrednovanje kvalitete primjene programa, odnosno humanog i materijalno organizacijskog okruženja u kojima se programi provode.

Poslovi i zadaće pedagoga definiraju se na nekoliko razina: u odnosu na dijete, roditelje, odgojitelje te društveno okruženje.

- U odnosu na **dijete**, primarna je zadaća pedagoga podizanje dnevne kvalitete života u vrtiću u skladu s njegovim razvojnim i aktualnim potrebama.
- U odnosu na **odgojitelje** osnovna je zadaća podrška i pomoć u ostvarenju odgojno-obrazovnog procesa, kao i usmjeravanje odgojitelja u osobnom i profesionalnom rastu.
- U odnosu na **roditelje** cilj je podrška u odgovornom roditeljstvu te jačanje partnerskih odnosa dječjeg vrtića i obitelji.
- Primarna zadaća u odnosu na **društveno okruženje** je jačanje društvene svijesti o važnosti ranog odgoja i obrazovanja te promidžba djelatnosti.

Za kvalitetno obavljanje širokog raspona navedenih poslova od neprocjenjive je važnosti kontinuirana edukacija pedagoga. Bitne zadaće rada pedagoga definiraju se Godišnjim planovima i programima rada za svaku pedagošku godinu, a vezane su uz određeni segment djelatnosti koji se želi unaprijediti.

Pedagog, kao član stručnog tima vrtića, usmjeren je na timski rad i interdisciplinarni pristup, što su nezaobilazni preduvjeti zajedničkog uspješnog djelovanja.

2. Odgojno-obrazovni rad

Posao stručnog suradnika pedagoga uključuje što učinkovitije pružanje podrške vrtićima i postavljanje nekih prioritetnih zadataka i projekata zbog širokog obima odgojitelja, odgojnih skupina i djece.

2.1. Rad u odnosu na odgojitelje

S obzirom na veliki broj vrtića, skupina i odgojitelja te različitost njihovih potreba, planirane su zadaće:

- Stručni uvid u vrtiće, skupine i prikupljanje svih relevantnih podataka
- Suradnja s odgojiteljima u osmišljavanju, humanizaciji, unapređenju prostorno-materijalnih uvjeta. Ovisno o potrebama vrtića pedagog je na raspolaganju za redovite grupne refleksije s ciljem unapređenja odgojno-obrazovne prakse s obzirom da se nakon praćenja procesa tijekom izravnog rada s djecom jedino tako mogu analizirati neke situacije i dogovoriti dugoročni ciljevi u radu
- Pružanje podrške odgojiteljima u realizaciji raznih oblika suradnje i ostvarivanja partnerstva s roditeljima
- Kontinuiran uvid i pomoć u vođenju pedagoške dokumentacije: Matična knjiga djece, Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine, Imenik djece, Ljetopis dječjeg vrtića, Program stručnog usavršavanja, Dosje djeteta s posebnim potrebama, pomoć pri pisanju dnevnika rada, postavljanju zadataka, ciljeva, poticaja, suradnja s roditeljima
- Osnaživanje i podrška odgojiteljima u kontinuiranom i bogatom dokumentiranju odgojno – obrazovnog procesa te analiza i korištenje istoga u svrhu unaprjeđivanja odgojno – obrazovnoga procesa
- Poticanje i vođenje permanentnog stručnog usavršavanja odgojitelja redovitim informiranjem o svim oblicima i mogućnostima sudjelovanja na edukacijama, predavanjima, radionicama
- Pedagog će voditi radionice različite tematike za odgojitelje. Poticat će odgojitelje na međusobno povezivanje, dijeljenje raznih ideja, znanja, s ciljem stvaranja zajednice učenja

- Podrška i suradnja s odgojiteljima u razvoju projektnog rada s djecom
- Suradnja s odgojiteljima na radionicama koje redovito provode (CAP preventivni program, Unicef radionice Rastimo zajedno i druge...)
- Uvođenje odgojitelja pripravnika u odgojno-obrazovni rad i podrška u pripremi za stručni ispit
- Redovito informiranje odgojitelja o stručnim usavršavanjima Agencije za odgoj i obrazovanje i usmjeravanje na potrebnu stručnu literaturu
- Pedagog će dokumentirati odgojno-obrazovni proces tijekom boravka u skupini s ciljem zajedničke analize fotografija i snimki. „Pedagog istraživač“ je refleksivni prijatelj odgojitelja i zajednički najbolje mogu potaknuti jedno drugo na procjenu i samoprocjenu vlastitog rada. U svom pozivu su jedno na drugo upućeni i neodvojivi, akrajnji cilj je uvijek dobrobit djeteta u vrtiću.

Planirane teme rada s odgojiteljima:

- Vođenje pedagoške dokumentacije
- Unaprjeđivanje partnerskog odnosa s roditeljima
- Komunikacijske vještine (roditelj-odgojitelj-dijete)
- Prostorno-materijalno okruženje
- Mindfulness u vrtiću
- Vođena fantazija
- Rad s darovitom djecom

Navedene teme pedagog će realizirati putem aktiva, na refleksijama, individualno ili kroz manje grupe s odgojiteljima.

Pedagog će, prema potrebama i mogućnostima vrtića, za odgojitelje organizirati edukacije drugih stručnjaka. Teme će proizlaziti iz potreba i interesa odgojitelja, a planirani profili stručnjaka su pedagog (Antonia Radeljak Gudelj, mag. paed.), logoped (Marina Radić Lekić, mag. log.), psiholog (Matea Širinić, mag. psych.) i ostali prema potrebi.

Svake godine pedagog surađuje s djecom i odgojiteljima u obilježavanju raznih manifestacija:

- Dani predškolskog odgoja
- Festival znanosti
- Tjedan mozga

- Umjetničke igre mladih
- Dječja olimpijada
- Večer matematike – Hrvatsko matematičko društvo
- Noć matematike – AZOO
- Dan dječje knjige, Mjesec hrvatske knjige, Noć knjige, Mediteranski festival knjige
- Dan dječjih prava, Dan obitelji
- Dani medijske kulture
- Noć istraživača

2.2. Rad u odnosu na roditelje

Pedagog djeluje prema roditeljima na više razina:

- Organiziranjem i realiziranjem radionica i predavanja u suradnji s

odgojiteljima: Planirane teme rada:

- Priprema za školu
 - Adaptacija na vrtić
 - Uključivanje roditelja u život vrtićke skupine
 - Druge teme koje se pokazuju aktualnima u određenim situacijama
- Suradnja s odgojiteljima na kvaliteti roditeljskog kutka
 - Informiranjem roditelja putem brošura i letaka o temama koje se tiču dječjeg razvoja
 - Savjetodavnim radom - grupne i individualne konzultacije s roditeljima ovisno o njihovim potrebama. Suradnja s drugim članovima stručnog tima unutar savjetovališta za roditelje
 - S ciljem poticanja razvoja partnerskog odnosa s roditeljima, u suradnji s odgojiteljima uvodit će se novi oblici i pristupi roditeljima s ciljem što kvalitetnijeg uključivanja u život i rad vrtića

- Uključivanje roditelja u skupine – čitaonice, radionice, predstavljanje zanimanja, organiziranje posjeta radnom mjestu roditelja...
- Poseban naglasak bit će na temi poticanja rane i obiteljske pismenosti kroz sudjelovanje u raznim aktivnostima i manifestacijama

- **Rad u odnosu na dijete**

Pedagog surađuje s odgojiteljima po svim pitanjima vezanim uz uspješno zadovoljenje dječjih razvojnih potreba.

Prati proces adaptacije djece na vrtić, surađuje s roditeljima, pruža dodatnu pomoć prilikom otežane adaptacije.

Prati djecu u godini pred polazak u školu, sudjeluje u utvrđivanju zrelosti za polazak, sudjeluje u realizaciji programa predškole, surađuje s osnovnim školama u razmjeni potrebnih podataka o djeci polaznicima (posebno u slučaju odgode upisa).

Pedagog prati i dokumentira provođenje odgojno-obrazovnog rada: motivaciju djece, ozračje u grupi, individualne i grupne aktivnosti, odnos odgojitelj – dijete, ostvarivanje redovnih i posebnih programa.

Pedagog djeluje po pitanju savjetovanja oko izbora predstava za djecu surađujući s Gradskim kazalištem lutaka i drugim gostujućim kazalištima.

Pedagog u dogovoru s odgojiteljima sudjeluje i prati djecu na priredbama, raznim umjetničkim i sportskim manifestacijama, u projektima, obilježavanju određenih dana i događaja.

Pedagog redovito vodi pedagošku dokumentaciju djece: sudjeluje u formiranju odgojno – obrazovnih skupina, prikuplja anamnestičke podatke o djeci, obavlja inicijalni intervju s roditeljima, opservira djecu u skupini, vodi dosjee o djeci s posebnim potrebama u suradnji s ostatkom stručnog tima.

Kroz svakodnevni rad u vrtiću pedagog upoznaje djecu, prati ostvarivanje njihovih razvojnih potreba, prava, odgovornosti, pozitivne slike o sebi, potiče želju za učenjem istraživanjem, suživot s drugima.

Pedagog prati vođenje dokumentacije odgojitelja i kontinuirano vodi svoju dokumentaciju, dnevnik rada, podatke za MZO, osnovne škole, opservira i prati djecu s teškoćama kao dio stručnog tima, itd.

Pedagog osmišljava i realizira individualni i grupni rad s djecom kroz igru, posebnu didaktiku, edukativne materijale koristeći znanja s dodatnih edukacija.

- **Suradnja s ravnateljem i osnivačem/vlasnikom vrtića**

Kvalitetna i kontinuirana suradnja pedagoga s ostalim članovima stručne službe i ravnateljem je neophodan način rada u vrtiću s ciljem ostvarivanja što kvalitetnije odgojno – obrazovne prakse.

- Suradnja s osnivačem/vlasnikom, ravnateljem i članovima stručnog tima po pitanju organizacije rada u vrtiću, izmjene programa, upisa i ispisa djece u vrtić, prilikom izrade Godišnjeg plana, Kurikuluma, Godišnjeg izvješća, Plana stručnog usavršavanja odgojitelja, i drugih relevantnih pitanja
- Zajednički rad po pitanjima nabavke stručne literature i didaktičke opreme.
- Postavljanje temeljnih zadaća rada u novoj pedagoškoj godini i bitnih zadaća za unaprjeđenje odgojno-obrazovnog rada.
- Kontinuirana suradnja s ravnateljem na redovitim timskim sastancima s ciljem unaprjeđenja odgojno – obrazovnog procesa.
- Suradnja s ravnateljem po pitanju napredovanja u zvanja mentora i savjetnika.
- Suradnja vezana uz djecu s teškoćama, opservacije djece i razmjena podataka, praćenje predškolaca, zajednički aktivni za odgojitelje.
- Dogovori s ravnateljem o suradnji s vanjskim suradnicima i stručnjacima.

3. Stručno usavršavanje pedagoga

Pedagog će kontinuirano provoditi stručno usavršavanje u obliku jednodnevnih i duljih seminara i edukacija s ciljem osobnog profesionalnog napretka, osuvremenjivanja i produbljivanja vlastite teorije i prakse te u svrhu dijeljenja stečenih znanja s odgojiteljima.

Neke od planiranih edukacija su: voditelj Unicef programa Rastimo zajedno, Terapija igrom, Fraktali u radu s djecom, stručni aktivisti i županijska vijeća za pedagoge, i druge.

Kroz pedagošku godinu pedagog će kontinuirano pratiti relevantnu stručnu literaturu.

4. Suradnja s vanjskom zajednicom

Grad Split - Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za odgoj, obrazovanje, znanost i tehničku kulturu

- Godišnji Plan i program rada stručnog suradnika pedagoga
- Godišnje Izvješće o radu pedagoga
- suradnja u provedbi zakonskih pravila i načela o ustroju predškolske ustanove
- stvaranje optimalnih uvjeta za život i rad s djecom u skladu s važećim zakonima i pravilnicima
- suradnja u organizaciji prigodnih manifestacija na razini Grada Splita

Agencija za odgoj i obrazovanje

- napredovanje u položajna zvanja odgojitelja-mentora i odgojitelja-savjetnika
- uvođenje odgojitelja pripravnika u rad
- sudjelovanje u radu stručnih skupova
- priprema radionica za odgojitelje i stručne suradnike
- stručno-savjetodavni rad u primjeni pedagoških standarda
- suradnja sa savjetnicama za pedagoge i odgojitelje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

- provedba Plana i programa predškolske ustanove
- praćenje provedbe posebnih programa
- sudjelovanje u pripremi i realizaciji novih posebnih programa
- napredovanje u položajna zvanja odgojitelja
- organizacija stručnih skupova

Filozofski fakultet u Splitu:

- suradnja u vođenju studenata kroz praksu u vrtićima

Suradnja s vanjskim stručnjacima:

- suradnja s edukacijskim rehabilitatorima, logopedima, psiholozima, pedagogima (organizacija usavršavanja, pedagoška opservacija)

Kazališta i ostale kulturne ustanove (muzeji, knjižnice, i ostalo):

- sudjelovanje u organizaciji i realizaciji kulturnih manifestacija, smotri s ciljem prezentacije dječjeg stvaralaštva (u organizaciji Turističke zajednice Grada Splita, Kazališta lutaka i Gradskog kazališta mladih)
- suradnja sa svim ostalim udrugama i kazalištima koji nude programe za djecu, uzimajući u obzir samo programe koji imaju certifikat Ministarstva o kvaliteti programa te potvrdu o registraciji Udruge po važećim zakonskim propisima

Gradska knjižnica Marko Marulić:

- likovne izložbe djece i prezentacija dječjih projekata
- dječje predstave, igrokazi
- predavanja i seminari stručnog usavršavanja

Predškolske ustanove:

- stvaranje zajednica učenja (timski rad u zajedničkim projektima i kvalitetna razmjena iskustava, organizacija stručnih aktiva, radionica i predavanja)

Osnovne škole:

- prijenos važnih informacija o djetetu prilikom upisa u školu
- organizacija posjeta predškolaca osnovnoj školi
- izrada Mišljenja o djetetu na zahtjev škole

9.3. PROGRAM RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE

Prema zakonu o predškolskom odgoju u okviru godišnjeg plana i programa više medicinske sestre glavne zadaće bile bi provoditi:

- mjere zdravstvene zaštite
- mjere higijene
- mjere pravilne prehrane
- zdravstveni odgoj

Temeljna zadaća bila bi njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece, s posebnim naglaskom na očuvanju zdravlja, promociji zdravlja djece u vrtiću, zadovoljavanju primarnih djetetovih potreba s naglaskom važnosti brige za vlastito zdravlje te kao podrška djetetu u stvaranju navika zdravog načina života, radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece, te radu na praćenju i unaprjeđenju prehrane.

1. Mjere zdravstvene zaštite djece u dječjem vrtiću

- Evidentiranje liječničkih potvrda o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u dječji vrtić.
- Evidentiranje liječničkih ispričnica nakon izostanka djece iz vrtića.
- Provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta i evidencija procijepljenosti.
- Vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću.
- Suradnja s izabranim doktorima medicine.
- Stalno praćenje zdravstvenog statusa djece kroz kontinuirano praćenje pobola djece.
- Praćenje epidemiološke situacije te, po potrebi, provođenje protuepidemijskih mjera u slučaju zarazne bolesti.
- Zdravstveno prosvjećivanje i zdravstveni odgoj djece.
- Nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti, te usvajanje kulture prehrane.
- Individualni razgovori s roditeljima djece s zdravstvenim teškoćama, te stalna suradnja tijekom boravka djeteta u vrtiću.
- Sudjelovanje na roditeljskim sastancima /više informacija o dnevnom ritmu rada vrtića, pobolu, prehrani.../.
- Izrada edukacijskih materijala i protokola o postupanju u stanjima koja mogu ugroziti zdravlje djece.

- Praćenje rasta i razvoja djece kroz antropometrijska mjerenja djece jedan put godišnje /početkom pedagoške godine/ i analiza antropometrijskih mjerenja te poduzimanje savjetodavnih mjera kod odstupanja.
- Probir djece sa slabovidnošću („screening“ vida), te savjetodavno upućivanje na oftalmološki pregled.
- Provođenje zdravstvenog odgoja djece, roditelja i svih zaposlenika vrtića.
- Sudjelovanje u rješavanju problemskih situacija vezanih uz zdravlje djeteta.
- Suradnje s dežurnim epidemiolozima iz epidemiološke službe NZJZ – SDŽ.
- Ostale mjere.

2. Mjere za osiguranje higijene

- Praćenje, nadziranje i predlaganje mjera za poboljšanje sanitarno – higijenskih uvjeta rada u dječjem vrtiću.
- Ispunjavanje uvjeta smještaja i to pregledom svih prostorija u objektu, praćenjem provođenja svakodnevne dezinfekcije, osiguranjem optimalnih mikroklimatskih uvjeta unutar objekta (temperatura, osvjetljenje), osiguranjem dovoljne količine sredstava za opću higijenu djece, nadzor nad mijenjanjem i pranjem posteljine, briga o ispunjavanju uvjeta u pogledu zdravstvene ispravnosti igračkaka i drugih predmeta opće uporabe, pregled igrališta, osiguranje sigurnosti djece kontrolom ulaza i izlaza te zatvaranjem vrata...
- Ispunjavanje uvjeta u pogledu prehrane.
- Kontrola provođenja HACCP sustava Zakonom propisanim postupcima. Primjena implementiranog HACCP sustava prilikom pripreme hrane te kontrola provođenja istog putem odgovarajuće HACCP dokumentacije.
- Provođenje protuepidemijskih mjera i zaštite u cilju zaštite djece prilikom povećane epidemijske opasnosti i prema uputama higijensko-epidemiološke službe i zakonom propisanih postupaka.
- Mjere prevencije od zaraznih bolesti kao i higijensko epidemiološki nadzor nad zaraznim bolestima.
- Suradnja sa NZJZ-ŽSD, higijensko-epidemiološkom službom.
- Mjere vezane uz svakodnevne aktivnosti u vrtiću.
- Održavanje higijene i nadzor nad higijenskim stanjem.
- Redovito provođenje aktivnosti i sadržaja namijenjenih usvajanju kulturno-higijenskih navika kod djece i redovito provođenje tih navika sve djece.

- Praćenje provođenja njege i osamostaljivanja djece u kulturno-higijenskim navikama.
- Kontinuirana briga o higijeni dječjeg postelnog rublja i njegovom pravilnom načinu odlaganja.
- Sudjelovanje u ustroju potrebitih sanacija i radova na uređenju vanjskog i unutarnjeg prostora vrtića, a s ciljem stvaranja povoljnih uvjeta za život djece u vrtiću.
- Osiguranje stjecanja znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobne higijene (tečaj higijenskog minimuma).
- Praćenje sanitarno zdravstvenih pregleda djelatnika, praćenje i pravovremeno upućivanje na sanitarno zdravstvene preglede na kliconoštvo zaposlenike dječjeg vrtića.
- Kontrola provođenja redovnih mjera dezinfekcije i deratizacije /DD mjere/ u objektima nadzor nad organiziranjem i provođenjem obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, deratizacije i dezinfekcije unutar objekta prema zakonom propisanim terminima ili po potrebi i na zakonom propisan način.
- Zdravstveni odgoj
- Ostale mjere.

3. Mjere pravilne prehrane djece

- Rad na organizaciji i realizaciji prehrane djece i to izradom jelovnika u skladu prema važećim prehrambenim standardima i normativima. Prehrana je jedna od osnovnih bioloških potreba koja mora zadovoljiti mnoge kriterije, da je prehrana odgovarajuća za dob, planirana prema duljini boravka djeteta u vrtiću, da je raznovrsna, pripremljena od sezonskih namirnica odgovarajućih za prehranu djece predškolske dobi, svježa, dobro kombinirana i kontrolirana, a sve radi osiguranja optimalnog rasta i razvoja djece.
- Izrada jelovnika u skladu prema važećim prehrambenim standardima i normativima koji su određeni «Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima» (član 18. stavak 1. i 3. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju)
- Planiranje kvalitetnog jelovnika i osiguranje posebnih namirnica ili jela prema specifičnim potrebama pojedinog djeteta (nutritivne alergije, pretilost, pothranjenost, bolesti probavnog sustava...) te planiranje kvalitetnih jelovnika, uvođenje novih namirnica i novih jela u skladu sa novim znanstvenim spoznajama /Izrada jelovnika/.
- Identifikacija individualnih specifičnosti i posebnih potreba djeteta putem individualnih informativnih razgovora s roditeljima i temeljem liječničke dokumentacije.

- Praćenje konzumacije hrane djece, njihovih preferencija, stavova, mišljenja i prema tome prilagođavanje jelovnika /razgovorom s djecom, prikupljanjem njihovih mišljenja, uključivanje nekih novih jela /.
- Razvijanje pravilnog odnosa djece prema hrani, naglašavajući važnost elemenata zdrave prehrane i to kroz razne odgojno-obrazovne aktivnosti i sadržaje.
- Zadovoljavanje dnevnih potreba djece u prehrani prema dužini boravka u vrtiću i vremenu dolaska i odlaska.
- Stvaranje uvjeta za kontinuiran rad na usvajanju i prakticiranju kulturno-higijenskih navika prilikom jela/priprema za obroke, pranje ruku, korištenje pribora za jelo, samoposluživanje, izgled prostora za jelo.../.
- Suradnja s roditeljima djece s posebnim potrebama zbog osiguravanja primjerene prehrane djeteta /individualnim konzultacijama/.
- Upoznavanje roditelja s prehranom djeteta /svakodnevna dostupnost uvida u jelovnik/.
- Zakonski sanitarni nadzori nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece.
- Pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštujući sve higijensko-sanitarne principe.
- Zdravstveno odgojni rad za stvaranje navika zdravog hranjenja te stvaranje pozitivnog stava prema pravilnoj prehrani.
- Edukacije i praćenje provođenja proslava rođendana prema preporučenim prehrambenim standardima
- Suradnja s NZJZ-ŽSD, Odjelom za ispitivanje prehrane i to praćenjem provođenja i rezultati analiza kontinuiranog ispitivanja energetske vrijednosti obroka.
- Nadzor nad adekvatnom prehranom djece u smislu prevencije pretilosti.
- Edukacija odgojitelja o važnosti individualizirane prehrane (s obzirom na pretilost ili pothranjenost) i važnosti pojedinih namirnica te kako motivirati djecu na prihvaćanje pojedinih jela i namirnica.

4. Zdravstveni odgoj

4.1. Zdravstveni odgoj djece u odgojnoj skupini

Plan i program zdravstvenog voditelja po sljedećim temama:

- **Visus:**
 - Presentacija edukativne slikovnice
 - Pregled vida po Snellenovoj tablici u cilju što ranijeg otkrivanja poremećaja
- **Zdrava i nezdrava hrana:**
 - Presentacije edukativnih slikovnica
- **Antropometrijska mjerenja /dva puta godišnje/ i analiza antropometrijskih mjerenja /jedan put godišnje/.**

4.2. Zdravstveni odgoj zaposlenika vrtića i roditelja ili skrbnika djeteta

- Educirati, informirati i savjetovati zaposlenike dječjeg vrtića o aktualnim problemima izradom informativno-edukacijskog materijala /letaka, brošura, protokolima postupanja ili organizacijom predavanja po temama i aktualnim zdravstvenim problemima te zainteresiranosti pojedinih vrtića na dogovorenu i zatraženu temu/
- Provoditi savjetodavne razgovore s odgojiteljima i drugim zaposlenicima tijekom pedagoške godine ovisno o potrebi
- Provoditi individualne savjetodavne razgovore s roditeljima i/ili odgojiteljima i drugim radnicima tijekom godine ovisno o potrebi
- Kontinuirana edukacija zaposlenika dječjeg vrtića u svezi osiguranja higijensko sanitarnih mjera te njihovo pravilno provođenje unutar objekta
- Edukacija kuharica i pomoćnog osoblja o obvezatnom i kontinuiranom provođenju mjera HACCP sustava, evidentiranju i vođenju HACCP dokumentacije
- Osiguranje pravilne prehrane, higijenske navike prilikom blagovanja, pripreme, pranje ruku pravilno i uz nadziranje, korištenje pribora za jelo, pravilan postupak samoposluživanja, odlaganje posuđa i pribora nakon jela...
- Zajedničko promišljanje različitih oblika suradnje s roditeljima
- Edukacija svih zainteresiranih zaposlenika dječjih vrtića o hitnim stanjima koji se mogu dogoditi unutar vrtića te usvajanje praktičnih vještina o čijem znanju i postupanju može ovisiti tijek daljnjeg liječenja pa čak i život ugrožene osobe.

4.3. Zdravstveni odgoj roditelja ili skrbnika djeteta

- Savjetodavno obavještanje roditelja individualnim konzultacijama i/ ili pisanim materijalima o rezultatima provedenih antropometrijskih mjerenja, uz savjetovanje o provođenju pravilne prehrane i poduzimanje mjera za korekciju odstupanja u smislu tjelesne težine djeteta (pretilosti, pothranjenosti) vodeći računa o djetetovom dostojanstvu i zaštiti podataka.
- Informativne i /ili individualne konzultacije i savjetovanja roditelje o načinu zadovoljavanja specifičnih potreba djeteta u vrtiću i načinima i mogućnostima korekcije i provođenja posebnih mjera sukladno zdravstvenom stanju i dijagnozi djeteta.
- Informativne upute o provođenju mjera preventivne zdravstvene zaštite putem roditeljskih sastanaka te izradom letaka i /ili brošura.
- Informiranje roditelja o poduzimanju preventivnih općih mjera te pojačanih epidemioloških i obvezi njihovog aktivnog uključivanja u smislu izolacije djece, po potrebi i posjet izabranom doktoru medicine, pedijatru poduzimanju mjera profilakse, donošenju liječničkih ispričnica nakon zaraznih bolesti te otpusnog pisma po hospitalizaciji.

5. Zdravstvena dokumentacija

Voditi zdravstvenu dokumentaciju prema "Pravilniku o Obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i Evidencije u dječjem vrtiću:

- evidencije o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- evidencije epidemioloških indikacija
- evidencije o sanitarnom nadzoru
- evidencije o zdravstvenom odgoju
- imenike djece i to zdravstveni dio
- zdravstvene kartone djece u dječjem vrtiću
- evidencije antropometrijskih mjerenja
- evidencije ozljeda voditi će odgojitelji djece uz nadzor zdravstvenog voditelja
- individualni dosje djeteta po potrebi.

6. Stručno usavršavanje zdravstvene voditeljice

Zdravstvena voditeljica u vrtiću je prvostupnica sestrinstva/viša medicinska sestra/ s usvojenim stručnim znanjima iz medicinskih znanosti, ali i komunikacijskih vještina, organizacijskih modela i procesa zdravstvene skrbi koje implementira u odgojno-obrazovni rad u svojoj proširenoj ulozi medicinske sestre u zajednici, te koja radi na osiguravanju i unapređivanju zaštite zdravlja djece i ima ulogu prvog promicatelja zdravlja, te provodi sve zdravstveno-preventivne mjere za očuvanje psihičkog i fizičkog zdravlja djece. Stoga, da bi stručno i kvalitetno obavljala svoje zadaće, mora se kontinuirano educirati. Edukacija se provodi kroz:

- zakonski obvezna stručna predavanja organizirana od strane Hrvatske komore medicinskih sestara koja izdaje odobrenja za samostalan rad (licence) svim medicinskih sestrama koji zadovoljavaju uvjete i redovito se educiraju,
- tečajevi trajne edukacije medicinskih sestara,
- seminare,
- simpozije,
- praćenje stručne literature i druge oblike stručnog usavršavanja.

Sva stečena stručna znanja nastojati ću osmisliti i prenijeti na sve sudionike u procesu odgoja i obrazovanja na različite načine i to kroz stručne upute i savjete, letke, brošure, prezentacije, predavanja i slično. Na ovaj način nastojati ću dati svoj doprinos kvalitetnijem obavljanju postavljenih zadaća na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i odraslih.

Medicinska sestra često je jedina zdravstvena djelatnica u predškolskoj ustanovi. Kako bi odgovorno, stručno i kvalitetno obavljala povjerene joj zadaće, mora posjedovati visokoprofesionalne, moralne, etičke i druge kompetencije, a u svom radu koristiti samo legalna i stručna znanja, te poštivati kodeks etičnosti. Mora dobro poznavati i razumijevati odgojno-obrazovni proces, te zajedno s ostalim sudionicima procesa raditi na unapređivanju i osuvremenjivanju usluga odgojno obrazovnog procesa.

Medicinska sestra u predškolskom sustavu ima stoga vrlo odgovornu zadaću da svoja profesionalna znanja integrira u odgojno-obrazovni proces i zajedno s ostalim suradnicima osigura najbolje moguće uvjete potrebne za optimalan dječji razvoj. Da bi u tome bila uspješna, mora biti profesionalna i svoje zadaće u odnosu na dijete, roditelje i suradnike obavljati na najprihvatljiviji način i s poštovanjem sudionika. Poruke koje šalje u cilju očuvanja zdravlja i skrbi za dijete i odrasle, moraju biti stručne, znanstveno potvrđene i prije svega razumljive.

Posebno treba voditi brigu o individualizaciji procesa, pa se stoga i naš odnos prema ljudima mora graditi po principu različitosti, uvažavajući i koristeći ljudske potencijale na najbolji mogući način.

I na kraju vjerujem kako ću u dječjem vrtiću zajedničkom suradnjom sa svim sudionicima u procesu, a vodeći računa o prioritarnim rješavanjima problema, uglavnom ispuniti sve bitnije zadatke vezane za djelokrug rada medicinske sestre u dječjim vrtićima, uvažavajući potrebe prakse i struke, te nastojati iste što uspješnije realizirati.

U Stobreču, 29. rujna 2023.g.

REPUBLICA HRVATSKA
STOBREČ
1
DIEČI VRTIĆ VESELI KUTAK

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Zlatko Gale, prof.